

41825

1
SLOVENSkih KNJIÖ IN UČIL.

Josip Novak

Slovenska vadnica

za nemške ljudske šole.

Zvezek 1.

Slovenska vadnica

za

nemške ljudske šole.

Zvezek 1.

Sestavil

Josip Novak.

Velja mehko vezana Din. 2:50.

V Ljubljani.

V kr. zalogi šolskih knjig in učil.

1921.

1921

Šolske knjige, izdane v kr. zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani, se ne smejo prodajati za višjo nego na čelni strani označeno ceno.

Pridržujejo se vse pravice.

41825

**Naredba poverjeništvu za uk in bogočastje v sporazumu
z oddelkom ministrstva za trgovino in industrijo
o cenah šolskih knjig.**

(Ur. l. II, 103 str. 472. št. 330.)

§ 1.

Pri šolskih knjigah morajo knjigo-tržci založniki odslej dajati knjigo-tržcem prodajalcem na drobno (sortimentovcem) vsem enak popust (rabat), in sicer 25 % od odobrene cene dolične učne knjige.

§ 2.

Cene, odobrene po poverjeništvu za uk in bogočastje, morajo biti na naslovnem listu vsake knjige v tisku razvidne (tudi če so se po dotisku dovolili poviški) z navedbo odloka, s katerim so se dovolile.

§ 3.

Razen odobrene cene je dovoljeno, da si zaračuni listi, ki trpi odpravnino, poštnino ali prevoznino (ali založnik ali knjigo-tržec-prodajalec) še v to vrho 10 % prodajne cene. Zaračunati druge doklade pri šolskih knjigah je prepovedano.

Noben prodajalec torej ne sme nobene šolske knjige prodajati za višjo ceno nego za odobreno z omenjenim 10 % nim poviškom vred.

§ 4.

Knjigo-tržcu, ki prestopi to naredbo, se odtegne prodaja šolskih knjig za dobo dveh let, ako pa ponovi prestop, za vselej. Odtegnitev prodaje izreka obrtno oblastvo.

Razen tega se kaznuje radi navijanja cen v zmislu II. Člena naredbe celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 16. decembra 1919., št. 809 Ur. l., z denarno globo do 4000 K, oziroma ob neizterljivosti z zaporom.

§ 5.

Ta naredba mora biti pri vsaki šolski knjigi, ki se odslej izda na novo-natisnjena na drugi strani naslovnega lista.

§ 6.

Ta naredba stopi v veljavo z razglasitvijo v Uradnem listu.

V LJUBLJANI, dne 28. avgusta 1920.

Deželna vlada za Slovenijo.

Poverjeništvu za uk in bogočastje.

Poverjenik: dr. Verstovšek s. r.

571.

21.

I.

Govorne vaje.

A. Štetje in računanje.

1.

1 ena	6 šest
2 dve	7 sedem
3 tri	8 osem
4 štiri	9 devet
5 pet	10 deset

1. naloga: Štej od 1 do 10! Štejte vsi!
2. naloga: Štej od 10 nazaj! Štejte od 10 nazaj vsi!
3. naloga: Piši: s, sedem, osem, deset, vsi! — š, štiri, šest, štej, štejte!

2.

Pri igri.

En kovač konja kuje,
koliko žebeljv potrebuje?
Eden, dva, tri —
pojdi ven ti!

1. naloga: Nauči se to na pamet!
2. naloga: Piši: č, kovač, nauči se! — z, nazaj! — ž, žebelj, žebelj!

3.

1 + 2 = 3
ena in dve je tri.

Naloga: Koliko je:

$2 + 5 =$

$8 + 1 =$

$3 + 4 =$

$6 + 2 =$

$7 + 3 =$

$3 + 7 =$

$4 + 4 =$

$5 + 5 =$

$1 + 7 =$

$9 + 1 =$

$6 + 2 + 1 =$

$3 + 2 + 5 =$

$4 + 3 + 2 =$

$2 + 6 + 1 =$

$1 + 5 + 3 =$

4.

2 + . = 8
dve in koliko je osem.

Naloga: Računaj!

$5 + . = 6$

$4 + . = 9$

$3 + . = 10$

$2 + . = 7$

$6 + . = 9$

$7 + . = 10$

$6 + . = 8$

$1 + . = 6$

$8 + . = 9$

$4 + . = 9$

5.

11 enajst

12 dvanajst

13 trinajst

14 štirinajst

15 petnajst

16 šestnajst

17 sedemnajst

18 osemnajst

19 devetnajst

20 dvajset

1. naloga: Stej od 11 do 20! Stej od 20 nazaj do 10!

2. naloga: Stej preskakovaje po eno število! (N. pr. 1, 3, 5 ali 2, 4, 6)

6.

6 — 2 = 4
šest manj dve je štiri.

1. naloga: Računaj!

$8 - 5 =$

$9 - 3 =$

$15 - 3 =$

$17 - 4 =$

$20 - 10 - 6 =$

$8 + 4 - 5 =$

10 — 9 =	20 — 8 =	15 — 6 + 9 =
7 — 6 =	18 — 5 =	6 + 8 — 4 =
6 — 3 =	19 — 7 =	16 — 8 + 7 =

3 — 3 = 0
tri manj tri je nič.

2. naloga: Računaj!

6 — 6 =	18 — 9 — 9 =	12 + 2 — 7 =
8 — 8 =	4 + 3 — 7 =	6 + 9 — 8 =
5 — 5 =	2 — 2 + 3 =	19 — 7 — 6 =
9 — 9 =	14 — 8 — 6 =	2 + 9 — 9 =
1 — 2 =	1 + 3 — 4 =	15 — 8 — 5 =

7.

Računska naloga.

Vrane družijo se rade,
pet na smreki jih čepi;
puška počí, ena pade,
koliko jih še sedi?

1. naloga: Nauči se to na pamet!

2. naloga: Piši: č, čepi, počí, računska, računaj, nič; š, puška, še; ž, družijo se!

8.

21 enaindvajset	31 enaintrideset
22 dvaindvajset	40 štirideset
23 triindvajset	41 enainštirideset
24 štiriindvajset	50 petdeset
25 petindvajset	51 enainpetdeset
26 šestindvajset	60 šestdeset
27 sedemindvajset	61 enainšestdeset
28 osemindvajset	70 sedemdeset
29 devetindvajset	71 enainsedemdeset
30 trideset	80 osemdeset

81 enainosemdeset 91 enaindevetdeset
90 devetdeset 100 sto

1. naloga: Štej od 35 do 50, od 70 do 96!
2. naloga: Štej od 100 nazaj do 64, od 47 nazaj do 20!
3. naloga: Napiši z besedami števila od 40 do 50, od 60 do 70!

9.

$$1 \times 8 = 8$$

enkrat osem je osem.

$$2 \times 7 = 14$$

dvakrat sedem je štirinajst.

$$9 \times 6 = 54$$

devetkrat šest je štiriinpetdeset.

1. naloga: Računaj!

$1 \times 5 =$

$2 \times 6 =$

$1 \times 7 + 6 =$

$1 \times 3 =$

$2 \times 8 =$

$2 \times 9 - 7 =$

$1 \times 9 =$

$2 \times 4 =$

$1 \times 6 + 9 =$

$1 \times 2 =$

$2 \times 7 =$

$2 \times 4 - 8 =$

$1 \times 8 =$

$2 \times 2 =$

$1 \times 5 + 5 =$

2. naloga: Računaj!

$3 \times 4 =$

$7 \times 2 =$

$6 \times 5 + 9 =$

$4 \times 2 =$

$8 \times 1 =$

$4 \times 9 + 7 =$

$5 \times 3 =$

$9 \times 2 =$

$8 \times 8 - 5 =$

$8 \times 6 =$

$6 \times 7 =$

$3 \times 7 - 8 =$

$7 \times 9 =$

$5 \times 8 =$

$9 \times 6 + 6 =$

10.

Koliko si star? Star sem 10 let.

Koliko si stara? Stara sem 10 let.

1. naloga: Vprašaj enako vse učence!
2. naloga: Učenec vprašaj součenca!

11.

101 sto ena	500 petsto
102 sto dve	600 šeststo
111 sto enajst	700 sedemsto
121 sto enaindvajset	800 osemsto
200 dvesto	900 devetsto
300 tristo	1000 tisoč
400 štiristo	

1. naloga: Stej od 116 do 137, od 242 do 508, od 792 do 900!

2. naloga: Stej od 530 nazaj do 470, od 1000 nazaj do 839, od 712 nazaj do 600!

12.

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$
ena polovica	ena tretjina	ena četrtina

1. naloga: Računaj!

$\frac{1}{2}$ od 18 =	$\frac{1}{3}$ od 18 + 4 =
$\frac{1}{3}$ od 15 =	$\frac{1}{2}$ od 20 - 5 =
$\frac{1}{4}$ od 16 =	$\frac{1}{4}$ od 12 - 3 =
$\frac{1}{3}$ od 24 =	$\frac{1}{2}$ od 16 + 9 =
$\frac{1}{2}$ od 10 =	$\frac{1}{4}$ od 28 + 8 =

2. naloga: Računaj!

$\frac{1}{5}$ od 25 =	$\frac{1}{2}$ od 14 + 7 =
$\frac{1}{6}$ od 42 =	$\frac{1}{6}$ od 60 + 8 =
$\frac{1}{7}$ od 63 =	$\frac{1}{3}$ od 27 - 9 =
$\frac{1}{8}$ od 16 =	$\frac{1}{8}$ od 56 - 7 =
$\frac{1}{9}$ od 36 =	$\frac{1}{4}$ od 36 + 3 =
$\frac{1}{10}$ od 40 =	$\frac{1}{9}$ od 90 - 9 =

13.

Koliko je ura? Ura je deset.

Ura je četrt na deset.

Ura je poldesetih.

Ura je tri četrti na deset.

Naloga: Vprašaj „Koliko je ura?“ ob različnih časih!

14.

1	v	1	=	1
ena	v	eni	je	enkrat
1	v	2	=	2
ena	v	dveh	je	dvakrat
1	v	3	=	3
ena	v	treh	je	trikrat
1	v	4	=	4
ena	v	štirih	je	štirikrat
1	v	5	=	5
ena	v	petih	je	petkrat

Naloga: Računaj!

1 v 8 =	6 v 54 =	2 v 2 =
2 v 14 =	7 v 21 =	4 v 28 =
3 v 27 =	8 v 40 =	7 v 56 =
4 v 32 =	9 v 81 =	3 v 3 =
5 v 5 =	10 v 10 =	6 v 18 =

B. Imenovanje oseb in reči.

15.

a) Josip

Anton

Rajko

Ciril

Karel

Ladislav

Zdravko

Vid

Stanko

Živko

Črtomir

Štefan

b) Olga

Pavla

Helena

Magdalena

Elizabeta

Neža

Gabrijela

Terezija

Uršula

Bogomila

Davorina

Frančiška

Kako ti je ime? Ime mi je Ivan.

1. naloga: Vprašaj enako vse učence! Enako vprašaj učenec součenca, učenka součenko!

Kako se pišeš? Pišem se Kovačič.

2. naloga: Vprašaj enako vse učence! Enako vprašaj učenec součenca, učenka součenko!

3. naloga: Napiši, kako ti je ime in kako se pišeš!

16.

Stol	oder	svinčnik	zvezek
miza	tabla	omara	knjiga
okno	razpelo	ravnilo	pero

Kaj je to? To je stol.

1. naloga: Odgovori vprašanju „Kaj je to?“ z gori navedenimi besedami!

2. naloga: Napiši stavke, ki si jih povedal!

17.

Učenec	deček	učitelj	gospod
učenka	deklica	učiteljica	gospa
		katehet	gospodična

Kdo je to? To je učenec.

1. naloga: Odgovori vprašanju „Kdo je to?“ z gori navedenimi besedami!

2. naloga: Napiši stavke, ki si jih povedal!

C. Kakšne so osebe in reči.

18.

Papir	kamenček	strop	pod
nizek	visok	dolg	
kratek	bel	črn	
rjav	širok	ozek	

Kakšen je stol? Stol je nizek.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen je oder? Kakšen je svinčnik? Kakšen je papir? Kakšen je zvezek? Kakšen je kamenček? Kakšen je strop? Kakšen je pod?

2. naloga: Napiši odgovore 1. naloge!

19.

Goba	podoba	tablica	klop
kreda	stena	soba	peč
moker, mokra		mehek, mehka	
trd, trda		lep, lepa	

Kakšna je kreda? Kreda je bela.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšna je miza? Kakšna je tabla? Kakšna je knjiga? Kakšna je goba? Kakšna je omara? Kakšna je klop? Kakšna je podoba? Kakšna je soba? Kakšna je peč?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen je strop? Kakšna je stena? Kakšen je pod? Kakšna je tablica? Kakšen je kamenček? Kakšna je peč? Kakšen je oder? Kakšna je miza? Kakšen je stol? Kakšna je knjiga? Kakšen je zvezek?

20.

Držalo	črnilo	stojalo	računalo
tenek, tenka, tenko		debel, debela, debelo	
nov, nova, novo		star, stara, staro	
gorek, gorka, gorko		mrzel, mrzla, mrzlo	
	koničast, koničasta, koničasto		
	top, topa, topo		

Kakšno je okno? Okno je visoko.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšno je držalo? Kakšno je pero? Kakšno je ravnilo? Kakšno je računalo? Kakšno je razpelo? Kakšno je črnilo? Kakšno je stojalo? Kakšno je okno?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen je svinčnik? Kakšno je pero? Kakšna je kreda? Kakšno je črnilo? Kakšen je zvezek? Kakšno je razpelo? Kakšna je stena? Kakšno je računalo? Kakšen je papir? Kakšna je goba? Kakšen je svinčnik? Kakšno je stojalo?

21.

Uganka.

V šoli je,
pa nič ne ve,
mnogo pije,
pa nič ne je.
Kaj je to?

Naloga: Nauči se to na pamet!

22.

priden, pridna, pridno prijazen, prijazna, prijazno
vljuden, vljudna, vljudno bolan, bolna, bolno
len usmiljen
potrpežljiv zdrav

Naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen je učenec? Kakšna je učenka? Kakšen je deček? Kakšna je deklica? Kakšen je učitelj? Kakšna je učiteljica? Kakšen je gospod? Kakšna je gospa? Kakšen je katehet? Kakšna je gospodična?

23.

Moški spol	Stol je nizek.
Ženski spol	Stena je bela.
Srednji spol	Držalo je kratko.

1. naloga: Vprašaj in odgovori, kakšne so te osebe in reči: učenec, knjiga, pero, deklica, zvezek, držalo, gospod, miza, držalo, učiteljica, papir, črnilo, stol, tabla, ravnilo, računalno, omara, oder, kamenček, podoba, klop, peč, deček.

2. naloga: Napiši 10 stavkov, ki si jih povedal!

24.

**okrogel, okrogla, okroglo
majhen, majhna, majhno
raven, ravna, ravno**

voglat velik mlad

Kakšna ni kreda? Kreda ni črna.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen ni stol? Kakšno ni držalo? Kakšna ni omara? Kakšna ni stena? Kakšno ni pero? Kakšen ni strop? Kakšen ni kamenček? Kakšna ni klop? Kakšna ni peč? Kakšen ni učenec? Kakšna ni učenka?

2. naloga: Povej, kakšne so in kakšne niso te osebe in reči: miza, pero, tabla, okno, svinčnik, pod, goba, deček, strop, gospa, stojalo, razpelo, učitelj, soba, črnilo.

25.

**prozoren, prozorna, prozorno
lesen jeklen suh
tekoč siv**

Kaj je leseno? Oder je lesen.

Kaj je suho? Goba je suha.

Kaj je jekleno? Pero je jekleno.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je prozorno? Kaj je okroglo? Kaj je staro? Kaj je tenko? Kaj je voglato? Kaj je novo? Kaj je debelo? Kaj je sivo? Kaj je tekoče? Kaj je ravno? Kaj je veliko? Kaj je trdo? Kaj je lepo?

2. naloga: Povej, kaj ni nizko, kratko, rjavo, visoko, belo, široko, dolgo, črno, ozko, mokro, mehko, debelo, koničasto, novo, mrzlo?

dete

skrben, skrbna, skrbno
 poslušen, poslušna, poslušno
 delaven, delavna, delavno
 nevljuden, nevljudna, nevljudno
 neposlušen, neposlušna, neposlušno

pazljiv nepazljiv nepotrpežljiv

Kdo je priden? Deček je priden.

Kdo je poslušen? Deklica je poslušna.

Kdo je majhen? Dete je majhno.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kdo je skrben? Kdo je delaven? Kdo je pazljiv? Kdo je nepazljiv? Kdo je potrpežljiv? Kdo je nepotrpežljiv? Kdo je mlad? Kdo je nevljuden? Kdo je vljuden?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kdo je velik? Kaj je veliko? Kdo je majhen? Kaj je majhno? Kdo je star? Kaj je staro? Kdo je poslušen? Kdo je neposlušen? Kaj je belo? Kaj je črno?

3. naloga: Vprašaj in odgovori nikalno! (N. pr.: Kdo ni velik? Kaj ni veliko?)

Kaj je belo? Papir je bel.

Kaj je še belo? Kreda je tudi bela.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je črno? Kaj je še črno? — Kaj je dolgo? Kaj je še dolgo? — Kaj je široko? Kaj je še široko? — Kaj je okroglo? Kaj je še okroglo? — Kaj je trdo? Kaj je še trdo?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kdo je pazljiv? Kdo je še pazljiv? — Kdo je potrpežljiv? Kdo je še potrpežljiv? — Kdo je mlad? Kdo je še mlad? — Kdo je poslušen? Kdo je še poslušen?

Hiša	dimnik	prag
streha	žleb	steklo

votel, votla, votlo
 prostoren, prostorna, prostorno
 pošever, poševna, poševno

Kakšen je dimnik? Dimnik je črn.

Kakšni so dimniki? Dimniki so črni.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen je žleb? Kakšni so žlebi? — Kakšen je prag? Kakšni so pragi? — Kakšen je stol? Kakšni so stoli? — Kakšen je zvezek? Kakšni so zvezki? — Kakšen je strop? Kakšni so stropi? — Kakšen je učenec? Kakšni so učenci?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšna je hiša? Kakšen je pod? Kakšni so dečki? Kakšno je steklo? Kakšna je streha? Kakšni so svinčniki? Kakšen je papir? Kakšni so učitelji? Kakšni so gospodi? Kakšno je ravnilo? Kakšna je učenka? Kakšni so kamenčki?

Kakšen ni žleb? Žleb ni kratek.

Kakšni niso žlebi? Žlebi niso kratki.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen ni prag? Kakšni niso dimniki? Kakšen ni oder? Kakšni niso učenci? Kakšen ni stol? Kakšni niso zvezki? Kakšen ni učitelj? Kakšni niso dečki?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšna je hiša? Kakšna ni hiša? — Kakšna je streha? Kakšna ni streha? — Kakšno je okno? Kakšno ni okno? — Kakšen ni kamenček? Kakšni niso kamenčki? — Kakšni so svinčniki? Kakšni niso svinčniki? — Kakšni so gospodi? Kakšni niso gospodi?

Kakšna je hiša? Hiša je nizka.

Kakšne so hiše? Hiše so nizke.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšna je streha? Kakšne so strehe? — Kakšna je stena? Kakšne so stene? — Kakšna je deklica? Kakšne so deklice? — Kakšna je miza? Kakšne so mize? — Kakšna je omara? Kakšne so omare? — Kakšna je knjiga? Kakšne so knjige?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšni so zvezki? Kakšne so gobe? Kakšen je dimnik? Kakšno ni okno? Kakšni niso pragi? Kakšne so table? Kakšna ni kreda? Kakšne so učenke? Kakšne niso stene? Kakšno je pero? Kakšne so strehe? Kakšne niso hiše?

31.

Kakšno je okno? Okno je prozorno.

Kakšna so okna? Okna so prozorna.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšno je držalo? Kakšna so držala? — Kakšno je ravnilo? Kakšna so ravnila? — Kakšno je računalo? Kakšna so računala? — Kakšno je steklo? Kakšna so stekla? — Kakšno je stojalo? Kakšna so stojala?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšni so učenci? Kakšne niso gospe? Kakšno je pero? Kakšna so razpela? Kakšen ni stol? Kakšne so mize? Kakšno je črnilo? Kakšna niso držala? Kakšen je katehet? Kakšna ni knjiga? Kakšna so ravnila?

32.

Peč, peči; klop, klopi; — duri.

Pero, peresa; dele, deteta; — vrata; — tla.

Naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšne so peči? Kakšne so klopi? Kakšne so duri? Kakšna so peresa? Kakšna so deteta? Kakšna so vrata? Kakšna so tla?

33.

Moški spol	Stoli so nizki.
Ženski spol	Stene so bele. Peči so gorke.
Srednji spol	Držala so kratka. Peresa so koničasta. Deteta so majhna.

1. naloga: Povej v ednini in množini, kdo je in kdo ni: priden, vljuden, zdrav, mlad, velik!

2. naloga: Povej v ednini in množini, kaj je in kaj ni: nizko, dolgo, prostorno, prozorno, mehko, poševno, mrzlo!

34.

Hiša.

Če hiše bi ne bilo
in strehe ne na njej,
bi dežek naletaval
v obraze nam vselej.

Naloga: Nauči se to pesemco na pamet!

35.

Veža	soba	klet
kuhinja	stopnice	podstrešje
temen, temna, temno		svetel, svetla, svetlo
	globok, grd	

Kakšen je prag? Prag je nizek.

Kakšna sta praga? Praga sta nizka.

Kakšna nista praga? Praga nista visoka.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen je žleb? Kakšna sta žleba? — Kakšen je svinčnik? Kakšna sta svinčnika? — Kakšen je oder? Kakšna sta odra? — Kakšen je učitelj? Kakšna sta učitelja? — Kakšen je zvezek? Kakšna sta zvezka? — Kakšen je deček? Kakšna sta dečka?

2. naloga: Vprašaj in odgovori v ednini, dvojini in množini, kakšen je: kamenček, stol, gospod, strop, dimnik, žleb, katehet, učenec! (N. pr.: Kakšen je kamenček? Kakšna sta kamenčka? Kakšni so kamenčki?)

3. naloga: Vprašaj in odgovori v ednini, dvojini in množini, kakšne niso osebe in reči, navedene v 2. nalogi!

Kakšna je veža? Veža je svella.

Kakšni sta veži? Veži sta svelli.

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšna je kuhinja? Kakšni sta kuhinji? — Kakšna je soba? Kakšni sta sobi? — Kakšna je učenka? Kakšni sta učenki? — Kakšna je klet? Kakšni sta kleti? — Kakšna je hiša? Kakšni sta hiši? — Kakšna je streha? Kakšni sta strehi?

2. naloga: Vprašaj in odgovori v ednini, dvojini in množini, a) kakšne so, b) kakšne niso nastopne osebe in reči: učiteljica, miza, omara, podoba, klop, deklica, stena, goba, tabla!

Kakšno je podstrešje? Podstrešje je temno.

Kakšni sta podstrešji? Podstrešji sta temni?

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšno je računalo? Kakšni sta računali? — Kakšno je razpelo? Kakšni sta razpeli? — Kakšno je okno? Kakšni sta okni? — Kakšno je dete? Kakšni sta deteti? — Kakšno je pero? Kakšni sta peresi?

2. naloga: Vprašaj in odgovori v ednini, dvojini in množini, a) kakšne so, b) kakšne niso nastopne osebe in reči: dete, pero, držalo, ravnilo, stojalo!

3. naloga: Vprašaj in odgovori v ednini, dvojini in množini, a) kakšne so, b) kakšne niso nastopne osebe in reči: deček, dimnik, goba, hiša, kamenček, okno, pero, gospodična, stol, tabla, razpelo, računalo, zvezek!

Moški spol	Stola sta nizka.
Ženski spol	Steni sta beli.
Srednji spol	Držali sta kratki.

1. naloga: Povej v ednini, dvojini in množini, kdo je in kdo ni: len, pazljiv, bolan, star, majhen, nepotrpežljiv! (N. pr.: Kdo je len? Kdo ni len?)

2. naloga: Povej v ednini, dvojini in množini, kaj je in kaj ni: visoko, kratko, trdo, ravno, gorko, mokro, lepo! (N. pr.: Kaj je visoko? Kaj ni visoko?)

39.

Štedilnik	škaf	brisača
lonec	ročka	možnar
pokrovka	žličnjak	malinček

- a) Ali je štedilnik nov? Štedilnik je nov.
b) Ali je štedilnik nov? Štedilnik ni nov.
c) Ali je štedilnik nov? Štedilnik ni nov, ampak star.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem najprej po zgledu a), potem po zgledu b) in naposled po zgledu c): Ali je lonec star? Ali je pokrovka velika? Ali je škaf majhen? Ali je brisača suha? Ali je papir črn? Ali je klet mokra? Ali je pero koničasto? Ali je soba svetla? Ali je učenec priden? Ali je dete zdravo?

2. naloga: Povej vprašanja in odgovore 1. naloge v dvojini!

3. naloga: Povej vprašanja in odgovore 1. naloge v množini!

40.

Lonc je velik ali majhen.

1. naloga: Odgovori enako temle vprašanjem: Kakšen je možnar? Kakšna je ročka? Kakšna je klop? Kakšna je miza? Kakšen je žličnjak? Kakšno je okno? Kakšen je deček? Kakšna je učenka? Kakšen je malinček?

2. naloga: Vprašaj in odgovori prav tako v dvojini in množini!

41.

a) Svinčnik je tako dolg kakor držalo.

b) Brisača ni tako mokra kakor goba.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem po zgledu a): Ali je štedilnik tako visok kakor miza? Ali je lonc tako nov kakor pokrovka? Ali je deček tako vljuden kakor deklica? Ali je učitelj tako potrpežljiv kakor učiteljica? Ali je učenka tako pazljiva kakor učenec?

2. naloga: Povej vprašanja in odgovore 1. naloge tudi v dvojini in množini!

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem po zgledu *b)*: Ali je stena tako bela kakor kreda? Ali je žličnjak tako težek kakor možnar? Ali je veža tako svetla kakor soba? Ali je svinčnik tako dolg kakor ravnilo? Ali je učenec tako star kakor učitelj?

4. naloga: Povej vprašanja in odgovore 3. naloge tudi v dvojini in množini!

42

Kateri svinčnik?	Ta svinčnik.	Oni svinčnik.
Katera miza?	Ta miza.	Ona miza.
Katero pero?	To pero.	Ono pero.

a) **Kateri svinčnik je koničast?**

Ta svinčnik je koničast; oni svinčnik je top.

b) **Katera omara je velika?**

Ta omara je velika; ona je majhna.

c) **Katero pero ni novo?**

To pero ni novo, pač pa ono.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem po zgledu *a)*: Katero ravnilo je dolgo? Katera knjiga je stara? Kateri kamenček je kratek? Kateri lonec je velik? Katera stena je dolga? Katero okno je zaprto?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem po zgledu *b)*: Katera klop je kratka? Kateri zvezek je čist? Katero držalo je tenko? Katera pokrovka je velika? Katero dete je bolno? Kateri učenec je marljiv?

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem po zgledu *c)*: Kateri stol ni voglat? Katera goba ni mokra? Katero pero ni novo? Kateri svinčnik ni koničast? Katera knjiga ni debela? Katero podstrešje ni prostorno?

43.

a) **Ta stola sta nizka; ona stola sta visoka.**

b) **Ti mizi sta nizki; oni sta visoki.**

c) **Ti okni nista nizki, pač pa oni.**

1. naloga: Vprašaj v dvojini in odgovori po zgledu *a)*:
Kateri svinčnik je kratek? Katera miza je okrogla? Katero ravnilo
je široko? Katera soba je velika? Kateri kamenček je dolg?
Katero držalo je novo? Kateri deček je usmiljen? Katera deklica
je prijazna?

2. naloga: Vprašaj kakor v 1. nalogi, odgovori pa po zgledu *b)*!

3. naloga: Vprašaj kakor v 1. nalogi, odgovori pa po zgledu *c)*!

44.

a) **Ti** dečki so pridni; **oni** dečki so leni.

b) **Te** učenke so majhne; **one** so velike.

c) **Ta** deteta niso bolna, pač pa **ona**.

1. naloga: Vprašaj v množini in odgovori po zgledu *a)*:
Kateri lonec je velik? Katero podstrešje je prostorno? Katera
brisača je mokra? Katera soba je svetla? Katero računalo je
novo? Kateri škaf je star? Kateri učenec je poslušen?

2. naloga: Vprašaj kakor v 1. nalogi, odgovori pa po zgledu *b)*!

3. naloga: Vprašaj kakor v 1. nalogi, odgovori pa po zgledu *c)*!

Č. Čigave so reči.

45.

Čigav, čigava, čigavo?

moj, moja, moje njegov, njegova, njegovo
tvoj, tvoja, tvoje njen, njena, njeno

Čigav je ta svinčnik? Ta svinčnik je **moj**.

Čigava je ta knjiga? Ta knjiga je **moja**.

Čigavo je to pero? To pero je **moje**.

1. naloga: Odgovori z zgoraj navedenimi svojilnimi zaimki:
Čigav je ta zvezek? Čigava je ta tablica? Čigavo je to ravnilo?
Čigav je ta kamenček? Čigavo je to držalo? Čigava je ta hiša?
Čigav je ta lonec? Čigava je ta brisača?

2. naloga: Vprašaj, čigave so nastopne reči, in odgovori
z zgornjimi zaimki: miza, omara, razpelo, papir, črnilo, stol!

Ali je ta papir njegov?

Ta papir ni njegov, ampak moj.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Ali je oni zvezek tvoj? Ali je ta miza moja? Ali je to držalo njeno? Ali je ona kreda tvoja? Ali je ta svinčnik njegov? Ali je ta hiša moja? Ali je to ravnilo njegovo?

2. naloga: Vprašaj in odgovori kakor zgoraj o nastopnih rečeh: knjiga, stol, pero, goba, kamenček, pokrovka, lonec, ročka!

najin, najina, najino vajin, vajina, vajino
njun, njuna, njuno

1. naloga: Odgovori na vprašanja 1. naloge 45. vaje tako, da boš uporabljal zaimke v dvojini!

2. naloga: Postavi zaimke v vprašanjih 1. naloge 46. vaje v dvojino in odgovori!

Naš, naša, naše vaš, vaša, vaše
njihov, njihova, njihovo

1. naloga: Odgovori na vprašanja 1. naloge 45. vaje tako, da boš uporabljal zaimke v množini!

2. naloga: Postavi zaimke v vprašanjih 1. naloge 46. vaje v množino in odgovori!

Svinčnik je moj.	Knjiga je vajina.
Svinčnika sta moja.	Knjigi sta vajini.
Svinčniki so moji.	Knjige so vajine.

Ravnilo je njihovo.
Ravnili sta njihovi.
Ravnila so njihova.

1. naloga: Postavi v dvojino in množino: Držalo je tvoje. Hiša je vaša. Kamenček je njegov. Knjiga je njena. Pero je moje. Ravnilo je vajino. Klop je njihova. Soba je moja. Lonec je vajin. Računalo je naše. Brisača je njuna. Škaf je njen.

2. naloga: Odgovori vsakemu tehle vprašanj s tremi različnimi svojilnimi zaimki: Čigava je ta miza? Čigav je ta kamenček? Čigavo je ono računalo?

3. naloga: Postavi vprašanja 2. naloge. a) v dvojino, b) v množino ter odgovori!

4. naloga: Odgovori temle vprašanjem po zgledu 46. vaje: Ali sta ta zvezka tvoja? Ali so one hiše njegove? Ali je to pero njeno? Ali sta ona svinčnika vajina? Ali so ta ravnila naša? Ali sta ti klopi moji? Ali je oni lonec njun?

50.

Krožnik	skodelica	čša	nož
skleda	steklenica	žlica	vilice
čist	cel	oster	
umazan	ubit	top	

Čigav krožnik je čist? Moj krožnik je čist.

Čigava skleda je cela? Njegova skleda je cela.

Čigavo okno je ubito? Vaše okno je ubito.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem z vsemi svojilnimi zaimki: Čigav nož je oster? Čigava skodelica je umazana? Čigavo ravnilo je dolgo? Čigava steklenica je prozorna? Čigava čša je nova? Čigav svinčnik je kratek? Čigavo dete je bolno? Čigava žlica je sfara?

2. naloga: Postavi vprašanja 1. naloge v dvojino in odgovori z vsemi svojilnimi zaimki!

3. naloga: Postavi vprašanja 1. naloge v množino in odgovori z vsemi svojilnimi zaimki!

51.

Čigav nož je oster?

Moj nož je oster, tvoj pa top.

1. naloga: Odgovori slično naslednjim vprašanjem: Čigava steklenica je ubita? Čigav krožnik je čist? Čigava žlica je umazana? Čigava čaša je majhna? Čigavo pero je topo? Čigava hiša je nova? Čigava soba je svella? Čigavo ravnilo je široko? Čigav zvezek je velik? Čigave vilice so stare?

2. naloga: Vprašaj in odgovori tudi v dvojini in množini (razen zadnjega vprašanja)!

3. naloga: Povej, kaj je moje, tvoje, njegovo, njeno, najino, vajino, njuno, naše, vaše, njihovo!

4. naloga: Povej enako v dvojini in množini!

D. Kaj so osebe in reči.

52.

	Ura ogledalo	postelja zagrinjalo
poslopje	del hiše	sobna oprava
posoda	del sobe	šolska oprava
	pisalna priprava	jedilna priprava
	kuhinjska priprava	

Kaj je hiša? Hiša je poslopje.

Kaj je deček? Deček je učenec.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je kuhinja? Kaj je postelja? Kaj je računalo? Kaj je svinčnik? Kaj je žlica? Kaj je skleda? Kaj je deklica? Kaj je učitelj? Kaj je ona gospodična? Kaj je ura? Kaj je škaf?

2. naloga: Postavi vprašanja 1. naloge v dvojino in množino in odgovori!

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je podoba? Kaj je še sobna oprava? — Kaj je kreda? Kaj je še pisalna priprava? — Kaj je kuhinja? Kaj je še del hiše? — Kaj je steklenica? Kaj je še posoda? — Kaj je možnar? Kaj je še kuhinjska priprava?

Ali je ura del hiše?

Ura ni del hiše, ampak sobna oprava.

1. naloga: Odgovori slično temle vprašanjem: Ali je ogledalo posoda? Ali je postelja šolska oprava? Ali je zagrinjalo del sobe? Ali je soba poslopje? Ali je svinčnik jedilna priprava? Ali je žlica pisalna priprava? Ali je brisača poslopje?

2. naloga: Postavi vprašanja 1. naloge v dvojino in množino in odgovori!

Družina.

Oče in mati so starši. Ded in babica so stari starši. Sin, hči in dete so otroci. Otroci so bratje in sestre. Starši, stari starši in otroci so družina.

Oče je delaven. Mati je skrbna. Ded in babica sta stara. Otroci so poslušni.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj sta oče in mati? Kaj sta ded in babica? Kaj so sin, hči in otroci? Kaj so starši, stari starši in otroci?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kako ti je ime? Kako je očetu ime? Kako je materi ime? Kako je dedu ime? Kako je babici ime? Kako je bratu ime? Kako je sestri ime?

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Koliko si star? Koliko je oče star? Koliko je ded star? Koliko je mati stara? Koliko je babica stara? Koliko je sestra stara? Koliko je brat star? Koliko je dete staro?

Ednina	oče	mati	sin	hči
Dvojina	očeta	materi	sina	hčeri
Množina	očeti	matere	sini	hčere

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kakšen je oče? Kakšna je mati? Kakšen je sin? Kakšna je hči? Čigav oče je skrben? Čigava mati je potrpežljiva? Čigav sin je poslušen? Čigava hči je usmiljena?

2. naloga: Postavi vprašanja 1. naloge v dvojino in množino in odgovori!

E. Kje so osebe in reči.

56.

Kje?

tu, tam	spredaj, zadaj
tukaj, tamkaj	na desni, na levi
zgoraj, spodaj	znotraj, zunaj

Kje je miza? Miza je tu.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kje je stol? Kje je računalo? Kje je strop? Kje je pod? Kje je tabla? Kje je slika? Kje je okno? Kje je omara? Kje so duri? Kje je veža? Kje je podstrešje? Kje je klet?

2. naloga: Vprašaj in odgovori v ednini, dvojini in množini: Kje je knjiga? Kje je zvezek? Kje je peč? Kje je okno? Kje je oder? Kje je deček? Kje je učenka? Kje je učitelj?

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem a) v ednini, b) v dvojini, c) v množini: Kaj je tukaj? Kaj je zgoraj? Kaj je še zgoraj? Kaj je na desni? Kaj je še na desni? Kaj je tu? Kaj je tam? Kaj je še tam? Kaj je zadaj? Kaj je še zadaj? Kaj je na levi? Kaj je znotraj? Kaj je še znotraj? Kaj je spodaj? Kaj je spredaj? Kaj je še spredaj? Kaj je zunaj?

4. naloga: Vprašaj in odgovori v ednini, dvojini in množini: Ali je peč zunaj? Ali je strop spodaj? Ali je tabla zadaj? Ali je okno na desni? Ali je pod zgoraj? Ali je klop tam? Ali je računalo tu? Ali je omara na levi?

F. Iz česa so reči.

57.

Les, iz lesa, lesen	srebro, iz srebra, srebrn
kamen, iz kamena, kamenit	zlato, iz zlata, zlat

slama, iz slame, slamnat steklo, iz stekla, steklen
jeklo, iz jekla, jeklen, železo, iz železa, železen
porcelan, iz porcelana, porcelanast

Iz česa je tabla?

Tabla je iz lesa; tabla je lesena.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Iz česa je krožnik? Iz česa je pero? Iz česa je streha? Iz česa je žlica? Iz česa je peč? Iz česa je čaša? Iz česa je ravnilo? Iz česa je hiša?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Iz česa je klop? Kaj je še iz lesa? Iz česa je skleda? Kaj je še iz porcelana? Iz česa je okno? Kaj je še iz stekla? Iz česa je nož? Kaj je še iz jekla?

3. naloga: Postavi vprašanja 1. naloge v dvojino in množino in odgovori!

4. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Ali je steklenica iz porcelana? Ali je peč iz lesa? Ali je pero iz srebra? Ali je čaša iz železa? Ali je pod iz kamena? Ali je omara iz slame? Ali je kamenček iz jekla? Ali je stol iz zlata? Ali je stena iz stekla?

5. naloga: Postavi vprašanja 4. naloge v dvojino in množino in odgovori!

58.

Naša šolska soba.

To je naša šolska soba. Šolska soba je dolga, široka in visoka. Stene so spredaj, zadaj, na desni in na levi. Zgoraj je strop, spodaj so tla. Duri so na desni, okna pa na levi. Stene in strop so zidani. Duri in pod so leseni, okna so pa steklena.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je to? Kakšna je šolska soba? Kje so stene? Kaj je zgoraj? Kaj je spodaj? Kje so duri? Kje so okna? Kakšne so stene in strop? Kakšne so duri in pod? Kakšna so okna?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je šolska soba? Kaj je še del hiše? Kaj je stena? Kaj je še del sobe?

G. Kaj delajo osebe in reči.

59.

Govoriti	hoditi	voziti	učiti
moliti	telovaditi	računati	čitati
delati	kuhati	kvačkati	sekati

Učenec govori; **on** govori.

Učenka moli; **ona** moli.

Dete hodi; **ono** hodi.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kdo telovadi? Kdo kuha? Kdo vozi? Kdo uči? Kdo računa? Kdo seka? Kdo moli? Kdo hodi? Kdo govori?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj dela oče? Kaj dela sin? Kaj dela učitelj? Kaj dela mati? Kaj dela ded? Kaj dela hči? Kaj dela učenec? Kaj dela učenka? Kaj dela učiteljica?

60.

Nositi	jezditi	kositi	jokati
plavati	šivati	šepetati	žagati

Ali dete joka?

1) Dete ne joka.

2) Dete ne joka, ampak moli.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem po 1. zgledu: Ali brat nosi? Ali sin plava? Ali učenka šiva? Ali oče jezdi? Ali ded kosi? Ali babica kuha? Ali učitelj govori? Ali oče žaga? Ali učenec šepeta? Ali mati seka? Ali hči kvačka? Ali gospod čita? Ali katehet uči? Ali hči telovadi?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem po 2. zgledu: Ali učiteljica šiva? Ali mati kosi? Ali babica govori? Ali dete šepeta? Ali sin vozi? Ali sestra joka? Ali učenec računa? Ali učitelj čita? Ali oče žaga? Ali učiteljica šiva? Ali brat telovadi? Ali ded nosi? Ali učenka kuha? Ali gospa uči? Ali gospod seka?

61.

Kdo moli?

Učenec moli.	Učenka moli.	Dete moli.
Učenca molita.	Učenki molita.	Deteti molita.
Učenci molijo.	Učenke molijo.	Deteta molijo.

1. naloga: Vprašaj kakor zgoraj z vsemi znanimi glagoli in odgovarjaj v ednini, dvojini in množini!

2. naloga: Postavi vprašanja 1. naloge 60. vaje v dvojino in množino in odgovori po 1. zgledu te vaje!

3. naloga: Postavi vprašanja 2. naloge 60. vaje v dvojino in množino in odgovori po 2. zgledu te vaje!

62.

Učenec ne čita, on računa.
Učenca ne čitata, onadva računata.
Učenci ne čitajo, oni računajo.
Učenka ne šiva, ona kvačka.
Učenki ne šivata, onidve kvačkata.
Učenke ne šivajo, one kvačkajo.
Dete ne moli, ono govori.
Deteti ne molita, onidve govorita.
Deteta ne molijo, ona govorijo.

1. naloga: Odgovori po zgornjem zgledu temle vprašanjem: Kdo ne hodi? Kdo ne vozi? Kdo ne kuha? Kdo ne seka? Kdo ne jezdi? Kdo ne šepeta? Kdo ne plava?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem nikalno-trdilno: Ali oče žaga? Ali učenca šepetata? Ali učiteljice kvačkajo? Ali dete telovadi? Ali dečki jokajo? Ali deklici kuhata? Ali hči dela? Ali deteti govorita? Ali matere šivajo?

63.

Jaz	midva (midve)	mi (me)
ti	vidva (vidve)	vi (ve)
a) Jaz računam	midva računava	mi računamo
ti računaš	vidva računata	vi računate

b) Jaz delam, ti delaš, on dela, brat dela; midva delava, vidva delata, onadva delata, brata delata; mi delamo, vi delate, oni delajo, brati delajo.

1. naloga: Povej o sebi, kaj delaš, z vsemi znanimi glagoli!

2. naloga: Povej součencu, kaj dela, z vsemi znanimi glagoli!

3. naloga: Povej, kaj delata ti in tvoj součenec, z vsemi znanimi glagoli!

4. naloga: Povej součencema, kaj delata, z vsemi znanimi glagoli!

5. naloga: Povej, kaj delate ti in tvoji součenci, z vsemi znanimi glagoli!

6. naloga: Povej součencem, kaj delajo, z vsemi znanimi glagoli!

7. naloga: Izpreminjaj po zgledu b) vse znane glagole!

8. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kdo govori? Kdo še govori? Kdo računa? Kdo še računa? Kdo kuha? Kdo še kuha? Kaj dela učenec? Kaj še dela učenec? Kaj delata deklici? Kaj še delata deklici? Kaj delajo deteta? Kaj še delajo deteta? Ali učenke čitajo? Ali učitelj računa? Ali učiteljci učita?

64.

Brati, berem	plesti, pletem
iti, grem	prati, perem
jesti, jem	risati, rišem
klicati, kličem	sedeti, sedim
ležati, ležim	sejati, sejem
molčati, molčim	skakati, skačem
orati, orjem	spati, spim
peti, pojem	stati, stojim
pisati, pišem	viseti, visim
piti, pijem	žeti, žanjem

pišem	piševa	pišemo
pišeš	pišeta	pišete
piše	pišeta	pišejo

1. naloga: Izpreminjaj zgornje glagole po zgledu b) 63. vaje!

2. naloga : Izpreminjaj zgornje glagole po zgledu te vaje!
 3. naloga : Izpreminjaj kakor v 2. nalogi, toda nikalno !

65.

Bati se, bojim se
 bližati se, bližam se
 kopati se, kopljem se
 pokrižati se, pokrižam se
 postiti se, postim se
 skrivati se, skrivam se
 smejati se, smejem se
 sramovati se, sramujem se
 učiti se, učim se
 veseliti se, veselim se

jaz se bojim	ali	bojim se
ti se bojiš	„	bojiš se
on se boji	„	boji se

i. t. d.

1. naloga : Spregaj vse zgornje glagole *a)* po prvem načinu, *b)* po drugem načinu !

2. naloga : Odgovori temle vprašanjem *a)* v ednini, *b)* v dvojini, *c)* v množini : Kdo se boji (jaz) ? — Kdo se bliža (deček) ? — Kdo se koplje (učenec) ? — Kdo se pokriža (otrok) ? — Kdo se postí (oče) ? — Kdo se skriva (ti) ? — Kdo se smeje (dete) ? — Kdo se sramuje (deklica) ? — Kdo se uči (učenka) ? — Kdo se veseli (učitelj) ?

66.

Pridni učenec.

Vstanem, se lepó pokrižam,
 šoli se veselo bližam.
 Slušam, pridno se učim,
 za prihodnost zdaj skrbim.

1. naloga : Nauči se to na pamet !
 2. naloga : Spregaj glagole : vstati, pokrižati se, bližati se, slušati, učiti se, skrbeti !

Piši!	Stoj!
Pišiva!	Stojva!
Pišita!	Stojta!
Pišimo!	Stojmo!
Pišite!	Stojte!

1. naloga: Veli z vsemi glagoli 59., 60., 64. in 65. vaje!
2. naloga: Napiši iz navedenih vaj po dva glagola v veledniku!

Jaz sem	midva (midve) sva	mi (me) smo
ti si	vidva (vidve) sta	vi (ve) ste
on (ona, ono) je	onadva (onidve) sta	oni (one) so

1. naloga: Odgovori v vseh osebah in številih: Kdo je priden? Kdo je mlad? Kdo je zdrav? Kdo je poslušen? Kdo je majhen?

nisem	nisva	nismo
nisi	nista	niste
ni	nista	niso

2. naloga: Odgovori v vseh osebah in številih: Kdo ni star? Kdo ni neposlušen? Kdo ni bolan? Kdo ni velik? Kdo ni len?

Sem bil (bila, bilo)	sva bila (bili)
si bil (bila, bilo)	sta bila (bili)
je bil (bila, bilo)	sta bila (bili)

smo bili (bile, bila)
ste bili (bile, bila)
so bili (bile, bila)

1. naloga: Vprašaj in odgovori v preteklem času z vprašanji 1. naloge prejšnje vaje!
2. naloga: Vprašaj in odgovori v preteklem času z vprašanji 2. naloge prejšnje vaje!

Bom (bodem)	bova (bodeva)	bomo (bodemo)
boš (bodeš)	bosta (bodeta)	boste (bodete)
bo (bode)	bosta (bodeta)	bodo

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem v vseh osebah in številih: Kdo bo pazljiv? Kdo bo velik? Kdo bo star? Kdo bo poslušen? Kdo bo usmiljen?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem v vseh osebah in številih: Kdo ne bo len? Kdo ne bo nepazljiv? Kdo ne bo neposlušen? Kdo ne bo neusmiljen? Kdo ne bo bolan?

Sem pisal (-a, -o)	sva pisala (-i)	smo pisali (-e, -a)
si pisal (-a, -o)	sta pisala (-i)	ste pisali (-e, -a)
je pisal (-a, -o)	sta pisala (-i)	so pisali (-e, -a)

1. naloga: Spregajte vse znane glagole v preteklem času, a) dečki, b) deklice!

2. naloga: Spregajte jih nikalno!

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem a) v ednini, b) v dvojini, c) v množini: Kdo je računal (učenec, učenka)? — Kdo ni čital (jaz, ona)? — Kdo je učil (učitelj, učiteljica)? — Kdo je jokal (ti, ono)? — Kdo se ni skrival (deček, deklica)?

Deklica in piške.

Majhna sem bila,
piške sem pasla,
piške so čivkale,
jaz pa sem rasla.

1. naloga: Nauči se to na pamet!

2. naloga: Spregaj: Majhna sem bila. Piške sem pasla. Jaz pa sem rasla.

Bom molil (-a, -o) bova molila (-i) bomo molili (-e, -a)
 boš molil (-a, -o) bosta molila (-i) boste molili (-e, -a)
 bo molil (-a, -o) bosta molila (-i) bodo molili (-e, -a)

1. naloga: Spregaj vse znane glagole v prihodnjem času, *a)* dečki, *b)* deklice!

2. naloga: Spregaj jih nikalno!

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem *a)* v ednini, *b)* v dvojini, *c)* v množini: Kdo bo pel (jaz, on)? — Kdo bo spal (ded, dete)? — Kdo bo sejal (ti, oče)? — Kdo se bo učil (deklica, učenec)? — Kdo ne bo pletel (mati, ona)? — Kdo se bo kopal (deček, jaz)?

V šoli.

V šoli so gospod učitelj, učenci in učenke. Gospod učitelj uči. Učenci in učenke molijo,čitajo, pišejo, računajo, pojejo in rišejo. Dečki tudi telovadijo, deklice pa pletejo in kvačkajo. Učenci in učenke so pazljivi, poslušni, miroljubni in snažni. Med poukom ne šepetajo in se ne igrajo.

1. naloga: Počej gornji sestavek v preteklem času!

2. naloga: Povej gornji sestavek v prihodnjem času!

II.

Berila.

1. Z Bogom.

Z Bogom začni vsako delo,
da bo lep uspeh imelo!
Z Bogom delo dokončaj,
imaš tu že sladki raj!

Naloga: Nauči se to pesemco na pamet!

2. Knjiga.

Knjiga je šolska priprava. Ima veliko listov, platnice in hrbet. Listi imajo po dve strani. Na straneh vidimo črke. Iz črk so sestavljeni zlogi in besede, iz besed pa stavki. Iz knjige čitamo. — Platnice so iz lepenke. Imajo vogle. Hrbet je iz platna ali iz usnja. Nekatero knjige imajo zlato ali rdečo obrezo. Knjige tiska tiskar, veže jih pa knjigovezec. — Vsak učenec ima katekizem, čitanko, računico in slovensko vadnico.

Knjig ne smemo mazati in trgati!

1 naloga: Odgovori temle vprašanjem: Iz česa je knjiga (iz listov)? Iz česa so listi? Iz česa so platnice? Iz česa je hrbet? Iz česa je stavek? Iz česa so besede? Iz česa so zlogi?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je knjiga? Kaj so listi? Kaj je še del knjige? Kaj je tiskar? Kaj je knjigovezec? Kaj je čitanka? Kaj je še učna knjiga?

3. Uganka.

Ima liste —
ni drevó,

ima hrbet —
ni živó!

Brž povej mi,
kaj je to?

Naloga: Nauči se to na pamet!

4. Zvezek.

To je moj zvezek. Zvezek je šolska priprava. Ima ovoj in več listov belega papirja. Ovoj je rjav. Ta zvezek ima 8 listov. Vsak list ima 2 strani. Ta zvezek ima torej 16 strani. Listi so črtani. Vsaka stran ima 18 črt. V zvezku je tudi pivnik.

V zvezke pišem, računam in rišem. Imam lepopisnico, spisovnico, številnico in risanko.

Pišem s peresom, rišem pa s svinčnikom. Moji zvezki so vedno snažni.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je zvezek? Kaj je ovoj? Kaj je še del zvezka? — Kakšen je ovoj? Kakšni so listi? Kakšno je pero? Kakšen je svinčnik? — Koliko listov ima zvezek? Koliko strani ima list? Koliko strani ima zvezek? Koliko črt ima stran?

2. naloga: Spregaj *a)* v sedanjem, *b)* v preteklem, *c)* v prihodnjem času: V zvezke pišem in rišem. Imam lepopisnico in risanko.

5. Snažni Janko.

Janko pazi na svoje zvezke. Shranjene ima v platnicah. V vsakem zvezku ima pivnik. V zvezku ne dela madežev. Tudi jih ne počrčkava. Pri risanju ne rabi strgalke. Njegovi zvezki so čisti. Janko je snažen učenec.

1. naloga: Pripoveduj gorenji spis *a)* v preteklem, *b)* v prihodnjem času!

2. naloga: Pripoveduj gorenji spis *a)* o sebi, *b)* svojemu součencu o njem!

3. naloga: Pripoveduj izdelek 2. naloge *a)* v dvojini, *b)* v množini!

6. Pičica na „i“.

Ker Radivoj lenušček
pri nálogi hiti,
površna je pisava
brez pičice na „i“.

Zaman ga opominja
učitelj ter uči,
da vedno naj pristavi
vsaj pičico na „i“.

A končno mu je dosti
in Radivoj — sedi!
Oj ti nesrečna pika,
ti pičica na „i“.

Naloga: Nauči se to pesemco na pamet!

7. Pridna Marica.

Marica je hodila v šolo. Na poti se je lepo vedla. Odrasle ljudi je vljudno pozdravljala. V šoli je bila mirna, pazljiva in poslušna. Svoje naloge je pisala lično in natančno. Pouka ni nikdar zamudila. Gospodična učiteljica jo je zelo ljubila.

1. naloga: Pripoveduj gorenji spis o učencu Mirku!

2. naloga: Pripoveduj gorenji spis *a)* v sedanjem, *b)* v prihodnjem času!

3. naloga: Pripoveduj o učencu Mirku *a)* v sedanjem, *b)* v preteklem času!

4. naloga: Pripoveduj *a)* o Marici in Milici, *b)* o Mirku in Stanku!

8. Kako pozdravljamo.

Hvaljen Jezus! — Amen.

Dobro jutro!

Dober dan!

Dober večer!

Z Bogom!

Lahko noč!

Zdravo! Zdravstvujte!

Naloga: Zapomni si to!

9. Ura.

Na steni visi ura. Spredaj ima številčnico in dva kazalca. Znotraj so kolesca in bilo. Na kovinastih verižicah visita dve uteži. Nihalo niha sem in tja.

Na številčnici je 12 števil, ki kažejo ure. To so rimske številke. Med številkami so črtice, ki kažejo minute. Koliko črtic je okrog in okrog?

Kazalca nista oba enako dolga. Daljši kaže minute, krajši pa ure. Daljši se pomakne vsako minuto od črtice do črtice, krajši pa vsako uro od številke do številke.

Uro, ki visi na steni, imenujemo stensko uro. Imamo tudi žepne in stolpne ure. Ura dela ure.

Ura kaže čas. Čas hitro beži.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kje visi ura (na steni, v stolpu, v zvoniku, na stojalcu)? Kje ima številčnico in kazalca? Kje ima kolesca in bilo? Kje visita uteži? Kje so številke? Kje so črtice?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj ima ura spredaj? Kaj ima ura znotraj? Kaj ima na verižicah? Kaj ima na številčnici? Kaj ima med številkami?

3. naloga: Štej črtice na številčnici! Štej jih po pet in pet! Koliko je 3×5 minut? Koliko je 6×5 minut? Koliko je 10×5 minut?

10. Kaj pravi ura.

Ura pravi: „Tike - laka,
zlata je minuta vsaka,
dragocen trenutek vsak,
tike - take, tike - tak!

Tega, otrok, ne pozabi,
čas mladosti prav porabi,
da ne boš kdaj siromak,
tike - take, tike - tak!“

Naloga: Nauči se to na pamet!

11. Čas.

Leto ima 12 mesecev ali 365 dni. Prestopno leto ima 366 dni. Mesec ima 28, 29, 30 ali 31 dni. Meseци so: januar (prosinec), februar (svečan), marec (sušec),

april (mali traven), maj (veliki traven), junij (rožnik), julij (mali srpan), avgust (veliki srpan), september (kimavec), oktober (vinotok), november (listopad), december (gruden). Kateri meseci imajo po 31, kateri po 30 dni? Kateri mesec ima le 28 ali 29 dni? Sedem dni je teden. Dnevi tedna so: nedelja, ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek, sobota. Dan ima 24 ur. Ura ima 60 minut. Minuta ima 60 sekund.

1. naloga: Nauči se imena mesecev na pamet!
2. naloga: Nauči se imena dni na pamet!

12. Dnevi.

Del je ponedeljek davi;
„Torek, k sredi se odpravi,
naj četrtek petka vpraša,
kaj počne sobota naša,
ali ko nedelja dojde,
z nami k sveti maši pojde.“

Naloga: Nauči se to na pamet!

13. Solnce in dnevni časi.

Na jasnem nebu vidimo podnevi solnce, ponoči pa mesec in zvezde.

Kadar solnce vzhaja, je jutro. Kadar stoji najvišje, je poldan. Kadar zahaja, je večer. Čas od jutra od poldneva je dopoldan. Čas od poldneva do večera je popoldan. Ako solnca ni na našem nebu, je temno, noč je.

Jutro, dopoldan, poldan, popoldan, večer, noč so dnevni časi.

1. naloga: Zapomnite si dnevne čase!
2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj delaš zjutraj (vstati, moliti, umiti se, počesati se, zajtrkovati)? Kaj delaš dopoldne (učiti se, čitati, pisati)? Kaj delaš opoldne (obedovati)? Kaj delaš popoldne (igrati se, peti, risati)? Kaj delaš zvečer (večerjati, moliti)? Kaj delaš ponoči (spati, počivati, sanjati)?

3. naloga: Postavi vprašanja 2. naloge a) v dvojino, b) v množino, c) v pretekli, č) v prihodnji čas in odgovori!

14. Večer.

Zdravo Marijo	Bogec predobri,
že zvoni,	daj nam, daj
pa molimo	sladko spanje,
tudi mi:	sveti raj!

Naloga: Nauči se to pesemco na pamet!

15. Delo.

Solnce vzhaja. Povsod, po mestih in vaseh, vstajajo ljudje.

Kuharica kuha zajtrk, mati oblači otroke, oče se odpravlja na delo. V trumah hite delavci v tvornice, delavnice in trgovine.

Zidar zida, tesar teše, ključavničar pili, kovač kuje, mizar žaga, krojač kroji, čevljar šiva, vrtnar pleve, mlinar melje, pek peče, mesar kolje, slikar slika, kmet mlati, hlapec vozi, lovec strelja.

Zdravnik zdravi, učitelj uči, sodnik sodi, župan uraduje, pisar piše, učenec se uči, trgovec prodaja, vojak se vadi, popotnik hiti.

Da, ljubi otrok, vsi ljudje morajo delati, ta z glavo, drugi z rokami.

Brez dela ni hrane, ne obleke, ne stanovanja, tudi ni zdravja, ne veselja in ne — sreče.

1. naloga: Povej, kaj delajo: čevljar, hlapec, ključavničar, kmet, kovač, krojač, kuharica, lovec, mati, mesar, mizar, mlinar, oče, pek, pisar, popotnik, slikar, sodnik, tesar, trgovec, učenec, učitelj, vojak, vrtnar, zdravnik, zidar, župan!

2. naloga: Povej enako a) v dvojini, b) v množini!

3. naloga: Povej a) v preteklem, b) v prihodnjem času!

16. Pregovori in reki.

Čič ne da nič.

Delo beli jelo.

Kdor ne dela, naj ne je!

Šest dni poštenega dela,
potem bo nedelja vesela.

Naloga: Zapomni si te pregovore in reke!

17. Človeško telo.

Človek sem. Človek ima dušo in telo. Telo ima glavo, trup in ude. Glava je zgornji del našega telesa. Sprednji del glave imenujemo obraz. Na obrazu vidimo čelo, senca, ušesa, oči, nos, usta, lica in brado. Trup ima prsi, trebuh in hrbet. Udje so roke in noge. Roko gibljemo v zapestju, komolcu in rami. Roka ima spodnji in zgornji lakeť. Na vsaki roki imamo pet prstov. Ti so: palec, kazalec, sredinec, prstanec in mezinec. Nogo gibljemo v stopalu, kolenu in boku. Noga ima stegno, meča in stopalo. Tudi na nogah imamo po pet prstov.

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj ima človek? Kaj ima telo? Kako imenujemo sprednji del glave? Kaj vidimo na obrazu? Kaj ima trup? Kje gibljemo roko? Katere dele ima roka? Koliko prstov imamo na vsaki roki? Kako se prsti imenujejo? Kje gibljemo nogo? Katere dele ima noga? Koliko prstov imamo na vsaki nogi?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je glava? Kaj je še del telesa? Kaj je čelo? Kaj je še del glave? Kaj je hrbet? Kaj je še del trupa? Kaj je zapestje? Kaj je še del roke? Kaj je stopalo? Kaj je še del noge?

3. naloga: Spregaj: Na obrazu vidim oči. Na roki imam pet prstov. Nogo gibljem v stopalu.

4. naloga: Računaj: Koliko je ena roka in ena roka? Koliko je eno oko in eno oko? Koliko je pet prstov in pet prstov? Koliko je ena noga in ena noga? Koliko je eno uho in eno uho?

18. Prsti.

Ta pravi: „Jejmo!“

Ta pravi: „Pijmo!“

Ta pravi: „Kje bomo vzeli?“

Ta pravi: „V materini skrinji.“

Ta pravi: „Jaz bom pa mami povedal.“

Vsi razen mezinca:

„Bratci, ali to trpimo?“

Ne! Tožljivca natepimo!“

1. naloga: Nauči se to na pamet!

2. naloga: Spregaj: Kje bom vzela? Jaz bom pa mami povedal.

19. Čuti.

1. Vidim: Tabla je črna. Kreda je bela. Miza je voglata. Krogla je okrogla. Ravnilo je dolgo.

To vidim z očmi; imam vid.

2. Slišim: Oče govori. Dete se joka. Učenec poje. Ura bije.

To slišim z ušesi; imam sluh.

3. Voham: Vijolica lepo diši. Petrolej ima neprijeten duh.

Voham z nosom; imam voh.

4. Okušam: Sladkor je sladek. Ocet je kisel. Sol je slana.

Okušam z jezikom; imam okus.

5. Tipljem: Goba je mehka. Kreda je trda. Peč je gorka. Voda je mrzla.

Tipljem najlaglje s prsti; imam tip.

Človek vidi, sliši, voha, okuša in tiplje. Ima petero čutov. Ti so: vid, sluh, voh, okus in tip.

1. naloga: Postavi stavke pod 1, 2 in 5 v dvojino in množino!

2. naloga: Spregaj: Z očmi vidim. Z ušesi slišim. Z nosom voham. Z jezikom okušam. S prsti tipljem.

3. naloga: Povej k vsakemu s številko zaznamovanemu odstavku še več podobnih zgledov!

20. Hvala za čute.

Hvaljen bodi, Bog v višavi,
da si čute vse mi dal!
V Tvojo slavo bom jih rabil,
Tebi vselej daroval.

Naloga: Nauči se to pesemco na pamet!

21. Obleka.

Nosimo obleko. Dečki, mladeniči in možje nosijo moško obleko, deklice, mladenke in žene pa žensko obleko. Imamo vrhnjo in spodnjo obleko. Hlače, telovnik in suknja so moška vrhnja obleka. Ženske nosijo krila in jopice. Glavo si pokrivamo s klobukom, s slamnikom ali s čepico. Deklice, mladenke in žene si pokrivajo glavo z ruto, s klobukom ali s slamnikom. Na nogah nosimo nogavice in čevlje. Najvažnejša spodnja obleka je srajca ali košulja.

Obleka nas brani mraza. Pazi na obleko!
Ne bodi nikdar brez žepnega robca!

1. naloga: Naštej moško obleko!

2. naloga: Naštej žensko obleko!

3. naloga: Spregaj: Nosim obleko. Imam hlače, telovnik in suknjo. Imam krilo in jopico. Glavo si pokrivam s klobukom. Pazim na obleko. Nikdar nisem brez žepnega robca.

4. naloga: Odgovori! temle vprašanjem a) po zgledu 18. vaje, b) po zgledu 24. vaje, c) po zgledu 40. vaje: Kakšen je klobuk (črn, siv)? Kakšna je obleka (nov, star)? Kakšno je krilo (volnen, svilen)? Kakšne so hlače (dolga, kratek)? Kakšna je ruta (svilen, bombažast)? Kakšna je srajca (bel, pisan)? Kakšne so nogavice (tenek, debel)?

22. Rek.

Samo lepo oblačilo
te ne bo častilo;
pridnost, modra glava,
to je prava slava.

Naloga: Nauči se to na pamet!

23. Jed in pijača.

Zjutraj, opoldne in zvečer jemo. Največkrat jemo kruh. Kruh je jed. Včasih jemo tudi police. Opoldne jemo juho in meso. Z mesom jemo krompir, grah, zelje, repo, solato, kumare i. t. d. Te jedi so zelenjad. Otroci radi jedo češnje, hruške, jabolka, češplje, kostanj. To je sadje.

Pred jedjo in po jedi molimo.

Kadar sem žejen, pijem. Kar pijemo, je pijača. Najbolj zdrava pijača je voda. Tudi mleko je tečna in dobra pijača.

Ne pijte alkoholnih pijač!

1. naloga: Odgovori temle vprašanjem: Kaj je kruh? Kaj je še jed? Kaj je grah? Kaj je še zelenjad? Kaj so jabolka? Kaj je še sadje? Kaj je voda? Kaj je še pijača?

2. naloga: Odgovori temle vprašanjem najprej po zgledu a), potem pa po zgledu b) 41. vaje: Kakšna je hruška (sladek, jabolko)? Kakšna je repa (kisel, zelje)? Kakšno je jabolko (rdeč, češnja)? Kakšen je kruh (bel, potica)?

3. naloga: Odgovori temle vprašanjem po zgledih a) in b) 42. vaje: Kateri kruh je črn? Katero jabolko je zrelo? Katera hruška je mehka?

4. naloga: Vprašaj z vprašanji 3. naloge nikalno in odgovori po zgledu c) 42. vaje!

24. Ob loncu.

Črni lonček, črni lonček,
mili lonček moj,
le pri miru na ognjišču
međ plamenom stoj!

Saj se v tebi kuha dobra
mlečna kašica,
mlečna kaša, mlečna kaša,
moja pašica.

Črni lonček, mili lonček,
hitro mi zavri,
hitro, hitro — oj da mene
glad ne umori!

Naloga: Nauči se to pesem na pamet!

25. Najboljše vince za otroke.

Za deco kaplje slajše
od kaplje bele ni;
izpod pečin to vince
izvira in kipi.

Po logu fiho teče
ta blagi, bistri vir:
zastonj ob njem dobiva
živina, plič požir.

Od tega vinca glava
nikogar ne boli;
telo je čvrsto, zdravo
in sladko se zaspí.

Pa če je voda zdrava
za deco, dobro vem,
da tudi nič ne škodi
odraslim že ljudem.

Naloga: Nauči se to pesem na pamet!

26. Voščila pri jedi.

Bog blagoslovi!	} Hvala! Hvala lepa!
Dober tek!	

Naloga: Zapomni si to!

27. Lepa naša domovina.

Lepa naša domovina,
oj junaška zemlja mila,
stare slave dedovina,
da bi vedno častna bila!
Mila, kakor si nam slavna,
mila si nam ti edina,
mila, koder si nam ravna,
mila, koder si planina.

Blagoslov se naj razliva
v tvojih poljih in lesovih!
Bog ljubezni naj prebiva
v tvojih selih in domovih!
V božjem dihu, v božjem varstvu
tvoja ladja varno plava.
Mir s teboj po vsem vladarstvu!
Tvojim sinom večna slava!

III.

Slovensko-nemški slovarček.

A

A, *aber, hingegen*
 ako, *wenn*
 ali, *oder* (vprašalna besedica
 „ali“ se ne prevaja)
 alkoholni; alkoholna pijača,
das Alkoholgetränk
 Alojzij, *Alois*
 amen, *Amen*
 ampak, *sondern*
 Ana, *Anna*
 Angela, *Angela*
 Anton, *Anton*

B

Babica, *die Großmutter*
 bati se, bojim se, *fürchten*,
Furcht haben
 bel, *weiß*
 beliti, *schmalzen, fetten*
 berilo, *das Lesestück*
 Berta, *Berta*
 besedā, *das Wort*
 bežati, bežim, *fliehen*
 bilo, *das Schlagwerk*
 bister, *klar, hell*
 biti, bijem, *schlagen*
 biti, sem, *sein*
 blag, *edel, wohltuend*
 blagoslov, *der Segen*
 blagosloviti, *segnen*
 bliščati se, bliščim se, *glänzen*

bližati se, *sich nähern, nahen*
 bodi! *sei!*
 Bog, *Gott*
 Bogec, *der liebe Herrgott*
 Bogomil, *Gottlieb*
 bok, *die Seite des Körpers*
 bolan, *krank*
 boleti, bolim, *schmerzen*
 božji, *Gottes-*, božje varstvo,
Gottesschutz
 brada, *das Kinn*
 brat, *der Bruder*
 bratec, *das Brüderchen*
 brati, berem, *lesen*
 brez, *ohne*
 brisača, *das Abwischtuch, das*
Handtuch
 brž, *schnell*
 buditi se, *aufwachen*

C

Cel, *ganz*
 cerkev, *die Kirche*
 cesta, *die Straße*
 Ciril, *Cyrril*
 cvetlica, *die Blume*

Č

Čas, *die Zeit*; sedanji čas, *die*
Gegenwart; pretekli čas, *die*
Vergangenheit; prihodnji čas,
die Zukunft

časten, ehrenvoll
 častiti, ehren
 čaša, das Trinkglas
 če, wenn
 čebelica, das Bienchen
 čelo, die Stirn
 čepeti, čepim, hocken
 čepica, die Kappe
 češnja, die Kirsche
 češplja, die Pflaume, die
 Zwetschke
 četrt, das Viertel
 četrtak, der Donnerstag
 četrtina, das Viertel
 čevelj, der Schuh
 čevljar, der Schuster
 čič, das Sitzen; čič ne da nič,
 träges Sitzen bringt keinen
 Gewinn
 čigar, wessen
 čist, rein
 čitanka, das Lesebuch
 čitati, lesen
 čivkati, piepen, zwitschern
 človek, der Mensch
 človeški, menschlich
 črka, der Buchstabe
 črn, schwarz
 črnilo, die Tinte
 črtan, liniert
 črtica, das Strichchen
 Črtomir, slovenischer Vorname
 čut, der Sinn
 čvrst, rüstig, kräftig

D

Da, ja; da, daß
 dalje, weiter
 daljši, länger; daljši kazalec,
 der längere Zeiger
 dan, der Tag

darovati, darujem, opfern, auf-
 opfern, hingeben
 dati, dam, geben
 davi, heute früh
 Davorin, Martin
 Davorina, Martina
 deca, die Kinder
 deček, der Knabe
 ded, der Großvater
 dedovina, der Erbbesitz
 deklica, das Mädchen
 del, der Teil
 delati, arbeiten, tun, machen
 delavec, der Arbeiter
 delaven, arbeitsam
 delavnica, die Werkstätte
 delo, die Arbeit
 desen, recht; na desni, auf der
 rechten Seite; na desno,
 rechts
 dète, das Kind
 deti, dem, sagen; del je, er hat
 gesagt, sagte
 devet, neun
 devetdeset, neunzig
 devetnajst, neunzehn
 dežek, sanfter Regen
 dih, der Hauch
 dimnik, der Rauchfang
 dišati, dišim, riechen
 dneven, Tages-; dnevni časi,
 die Tageszeiten
 do, bis
 dober, gut; dobro vem, ich
 weiß bestimmt
 dobiti, bekommen
 dobivati, bekommen
 dodeliti, zukommen lassen,
 verleihen
 doiti, doidem (dojdem), bis zu
 einem Ziele gelangen; ali ko

nedelja dojde, *und wenn
der Sonntag kommt*
dokler, *solange*
dokončati, *beendigen*
dolg, *lang*
dolina, *das Tal*
dom, *das Heim, die Heimstätte*
domov, *nachhause*
domovina, *die Heimat, das
Vaterland*

dopoldan, *der Vormittag*
dopustiti, *zulassen, erlauben*
dosti, *genug*
drag, *teuer, lieb*
dragocen, *kostbar*
drevesce, *das Bäumchen*
drevje, *die Bäume*
drevo, *der Baum*
drugače, *anders*
drugi, *ein anderer, in drugo,
und anderes*
družina, *die Familie*
družiti se, *sich gesellen*
držalo, *der Federhalter*
držati, *držim, halten*
duh, *der Geruch*
duri, *die Türe, das Tor*
duša, *die Seele*
dva, *zwei*
dvajset, *zwanzig*
dvanajst, *zwölf*
dvesto, *zweihundert*
dvigati se, *sich heben*
dvojen, *zweifach, doppelt*
dvojina, *die Zweizahl*
dvorišče, *der Hofraum, der Hof*

E

Eden, *ein*
edin, *einzig, ausschließlich*
ednina, *die Einzahl*

Elizabeta, *Elisabeth*
ena, *eins*
enajst, *elf*
enakō, *auf gleiche Weise*

F

France, *Franz*
Franciška, *Franziska*

G

Ga, *ihn*
Gabrijela, *Gabriele*
geniti se, *ganem se, sich rühren*
gibati, *bewegen*
glad, *der Hunger*
glagol, *das Zeitwort*
glasen, *laut*
glava, *der Kopf, das Haupt*
globok, *tief*
goba, *der Schwamm*
gora, *der Berg*
gorek, *warm*
gori, *oben, hinauf*
gorje, *das Weh*
gornji, *der obere*
gospa, *die Frau*
gospod, *der Herr*
gospodična, *das Fräulein*
govoriti, *reden, sprechen*
gozd, *der Wald*
grah, *die Erbse*
grd, *häßlich*
grič, *der Hügel*
gruden, *Dezember*

H

Hči, *die Tochter*
Helena, *Helene*
hiša, *das Haus*
hiteti, *hitim, eilen, sich beeilen*

hitro, *schnell*
hlače, *das Beinkleid, die Hose*
hlapec, *der Knecht*
hoditi, *gehen*
hrana, *die Nahrung, die Kost*
hrbet, *der Rücken*
hruška, *die Birne*
hvala, *das Lob, der Dank*
hvaljen, *gelobt*

I

Igra, *das Spiel*
igrati se, *spielen*
ime, *der Name*
imenovanje, *das Nennen, die Benennung*
imenovati, imenujem, *nennen, benennen*
imenovati se, imenujem se, *heißen*
imeti, imam, *haben*
in, *und*
iti, grem, *gehen*
Ivan, *Johann*
iz, *aus; iz česa, woraus*
izpod, *unter — hervor*
izpreminjati, *verändern, verwandeln*
izvirati, *hervorquellen, entspringen*

J

Jabolko, *der Apfel*
jama, *die Grube*
jasen, *heiter, hell*
jaz, *ich*
je, *ist*
jed, *das Essen, die Speise*
jedilen, *Speise-; jedilna priprava, das Speisegerät, das Eßgeschirr*

jedilo, *das Essen, die Nahrung*
jeklen, *von Stahl, stählern*
jeklo, *der Stahl*
jelo, *das Essen, die Speise*
Jesti, jem, *essen*
jezditi, *reiten*
jezik, *die Zunge*
Jezus, *Jesus*
jokati, *weinen*
jopica, *Leibrock der Frauen, die Joppe*
Josip, *Josef*
juha, *die Suppe*
junaški, *heldenmäßig, heldenmütig*
jutranji, *Morgen-; jutranja molitev, das Morgengebet*
jutri, *morgen*
jutro, *der Morgen; dobro jutro, guten Morgen!*

K

K, *zu*
kadar, *wann, wenn*
kaj, *was?*
kajti, *denn, weil*
kako, *wie?*
kakor, *wie*
kakšen, *wie beschaffen? was für ein?*
kamen, *der Stein*
kamenček, *das Steinchen, der Griffel*
kamenit, *steinig, steinern*
kaplja, *der Tropfen*
kar, *was*
Karel, *Karl*
kaša, *der Brei, der Hirsebrei; mlečna kašica, der Milchbrei*
katehet, *der Katechet*

katekizein, <i>der Katechismus</i>	kovati, <i>kujem, schmeden, hämmern, beschlagen</i>
kateri, <i>welcher, welcher?</i>	kovinast, <i>metallartig, metallisch</i>
kazalec, <i>der Zeiger, der Zeigefinger</i>	krajši, <i>kürzer; krajši kazalec, der kürzere Zeiger</i>
kazati, <i>kažem, zeigen</i>	krat, <i>mal; enkrat, einmal</i>
kdaj, <i>jemals, einst</i>	kratek, <i>kurz</i>
kdo, <i>wer?</i>	kreda, <i>die Kreide</i>
kdor, <i>wer</i>	kričati, <i>kričim, schreien</i>
ker, <i>weil</i>	krilo, <i>der untere Teil des Frauenrockes, der Frauenkittel</i>
ki, <i>der, welcher</i>	krogla, <i>die Kugel</i>
kimavec, <i>September</i>	krojač, <i>der Schneider, der Kleidermacher</i>
kipeti, <i>kipim, aufsprudeln</i>	krojiti, <i>zuschneiden</i>
kisel, <i>sauer</i>	krompir, <i>die Kartoffel, der Erapfel</i>
kje, <i>wo?</i>	krožnik, <i>der Teller</i>
klati, <i>koljem, stechen, schlachten</i>	kruh, <i>das Brot</i>
klet, <i>der Keller</i>	kuharica, <i>die Köchin</i>
klic, <i>der Ruf</i>	kuhati, <i>kochen</i>
klicati, <i>kličem, rufen</i>	kuhinja, <i>die Küche</i>
ključavničar, <i>der Schlosser</i>	kuhinska priprava, <i>das Küchengerät</i>
klobuk, <i>der Hut</i>	kumara, <i>die Gurke</i>
klop, <i>die Bank</i>	kupiti, <i>kaufen</i>
kmalu, <i>bald</i>	kvačkati, <i>häkeln</i>
kmet, <i>der Bauer, der Landmann</i>	
knjiga, <i>das Buch</i>	
knjigovezec, <i>der Buchbinder</i>	
ko, <i>wie, als, nachdem, wann</i>	
koder, <i>wo</i>	
koleno, <i>das Knie</i>	
kolesce, <i>das Rädchen</i>	
koliko, <i>wie viel?</i>	
komolec, <i>der Ellbogen</i>	
končno, <i>endlich, schließlich</i>	
koničast, <i>spitzig</i>	
konj, <i>das Pferd</i>	
konva, <i>die Pfanne</i>	
kopati se, <i>kopljem se, baden</i>	
kositi, <i>mähen</i>	
kostanj, <i>die Kastanie</i>	
košulja, <i>das Hemd</i>	
kot, <i>der Winkel</i>	
kovač, <i>der Schmied</i>	
	L
	Ladislav, <i>Ladislaus</i>
	ladja, <i>das Schiff</i>
	lahek, <i>leicht; lahko noč, gute Nacht</i>
	laket, <i>der Ellbogen</i>
	las, <i>das Haupthaar; lasje, die Haare</i>
	le, <i>nur, bloß; temle, diesen da</i>
	len, <i>träge, faul, lässig</i>
	lenuh, <i>der Faulenzer, der Faulpelz</i>

lenušček, *der kleine Faulenzer*
 lep, *schön*
 lepenka, *die Pappe*
 lepopisnica, *das Schönschreib-*
heft
 les, *das Holz, der Wala*
 lesen, *hölzern*
 leto, *das Jahr*
 lev, *link; na levi, ünkerseits,*
links
 ležati, ležim, *liegen*
 lice, *die Wange*
 ličen, *von schönem Aussehen,*
hübsch, niedlich
 list, *das Blatt*
 listopad, *November*
 ljub, *lieb, wert, teuer*
 ljubezen, *die Liebe*
 ljubiti, *lieben*
 ljudje, *die Menschen, die Leute*
 Ljudmila, *Ludmila*
 log, *der Hain, der niedere Wald*
 lonec, *der Topf*
 lonček, *das Töpfchen*
 lovec, *der Jäger*

M

Madež, *der Fleck*
 Magdalena, *Magdalena*
 majhen, *klein*
 malinček, *die Kaffeemühle*
 malo, *wenig; malo ne, fast,*
beinahe
 malopriden, *nichtsnutzig,*
schlecht
 mama, *die Mutter*
 manj, *weniger*
 Marica, *Maria*
 Marija, *Marie*
 maren, *sorgfältig, eifrig*
 Marta, *Martha*
 maša, *die Messe*
 materin, *Mutter-, mütterlich*
 mati, *die Mutter*
 Matija, *Matthias*
 meča, *die Wade*
 med, *zwischen, unter; med*
 poukom, *während des Unter-*
richtes
 mehek, *weich*
 meni, *mir*
 mesar, *der Fleischhauer, der*
Metzger
 mesec, *der Mond, der Monat*
 meso, *das Fleisch*
 mesto, *die Stadt, die Stelle*
 metati, mečem, *werfen*
 Metod, *Methodius*
 mezinec, *der kleine Finger*
 mi, *wir*
 midva, *wir zwei*
 Mihael, *Michael*
 mil, *mild, lieb*
 Milan, *Emil*
 milosten, *gnädig, barmherzig*
 minuta, *die Minute*
 mir, *der Friede; pri miru stoj,*
steh ruhig!
 miren, *ruhig*
 Mirko, *Friedrich*
 miroljuben, *friedliebend*
 misliti, *denken*
 miza, *der Tisch*
 mizar, *der Tischler*
 mlad, *jung*
 mladenič, *der Jüngling*
 mladenka, *die Jungfrau, das*
Mädchen
 mladost, *die Jugend*
 mlatiti, *dreschen*
 mlečen, *Milch-; mlečna kaša*
der Milchbrei

mleko, *die Milch*
 mleti, *mehlem, mahlen*
 mlin, *die Mühle*
 mlinar, *der Müller*
 mnogo, *viel*
 množina, *die Mehrzahl*
 moč, *die Kraft*
 moči, *morem, können*
 moder, *weise, klug*
 moder, *blau*
 moj, *mein*
 moker, *naß, feucht*
 molčati, molčim, *schweigen*
 moliti, *beten*
 morati, *müssen*
 moški, *männlich; moški spol,*
 das männliche Geschlecht;
 moška obleka, *das Manns-*
 kleid
 mož, *der Mann*
 možnar, *der Mörser*
 mráz, *die Kälte*
 mrzel, *kalt*
 mu, *ihm*

N

Na, *auf; na pamet, auswendig*
 nagajiv, *neckisch*
 nagniti se, *nagnem se, sich*
 neigen
 nahraniti, *sättigen*
 naj-, *zur Bildung der dritten*
 Stufe der Eigenschaftswörter,
 z. B. najboljši, der beste, naj-
 lažji, der leichteste; najlepši,
 der schönste; najvažnejši,
 der wichtigste; najvišji, der
 höchste
 najin, *unser*
 naletavati (dež, sneg), *es fängt*
 an zu regnen, schneien
 naloga, *die Aufgabe*

nam, *uns*
 naposled, *endlich, schließlich*
 n. pr. (na primer), *zum Beispiel*
 (z. B.)
 narekovaj, *das Führungs-*
 zeichen
 nas, *uns*
 naš, *unser*
 natančen, *genau, pünktlich,*
 gründlich
 natepsiti, natepem, *abprügeln*
 naučiti, *erlernen machen;*
 naučiti se, erlernen
 naveden, *angeführt*
 nazaj, *zurück*
 ne, *nicht*
 nebo, *der Himmel*
 nedelja, *der Sonntag*
 nehvaležen, *undankbar*
 nekateri, *mancher, einige*
 nekoč, *einmal, einst*
 nepazljiv, *unachtsam, unauf-*
 merksam
 neposlušen, *ungehorsam, un-*
 folgsam
 neprijeten, *unangenehm*
 nesrečen, *unglücklich, unglück-*
 selig
 Neža, *Agnes*
 ni, *ist nicht*
 nič, *nichts*
 ničla, *die Null*
 nihalo, *das Pendel*
 nihati, *schaukeln, schwingen,*
 (vom Pendel)
 nihče, *niemand*
 nikalen, *Verneinungs-; nikalno,*
 verneinend
 nikdar, *niemals*
 nisem, *ich bin nicht*
 niso, *sie sind nicht*

nizek, *niedrig, nieder*
njegov, *sein*
njen, *ihr*
noč, *die Nacht*
nočen, *nächtlich*
noga, *der Fuß, das Bein*
nogavica, *der Strumpf, die Fuß-*
socke
nos, *die Nase*
nositi, *tragen*
nov, *neu*
nož, *das Messer*

O

Ob, *an, bei*
oba, *beide*
obedovati, *obedujem, zu Mittag*
speisen
oblačilo, *das Kleidungsstück*
oblačiti, *an kleiden*
obleči se, *oblečem se, sich an-*
kleiden
obleka, *die Kleidung, der Anzug*
obraz, *das Antlitz, das Gesicht*
obreza, *der Schnitt; zlata*
obreza, der Goldschnitt;
rdeča obreza, der Rotschnitt
ocet, *der Essig*
oče, *der Vater*
od, *von, als*
oder, *das Podium*
odgovor, *die Antwort*
odgovoriti, *antworten*
odkoder, *woher*
odkriti se, *odkrijem se, das*
Haupt entblößen, den Hut
abnehmen
odmoliti, *aufhören zu betten,*
abbeten
odpraviti se, *sich auf den Weg*
machen

odpravljati se, *im Weggehen*
sein
odrasti, odrastem, *zur völligen*
Größe auswachsen; odrastel,
erwachsen
odstavek, *der Absatz*
ogledalo, *der Spiegel*
ognjišče, *der Herd, der Spar-*
herd
oj! o! *ach!*
okno, *das Fenster*
oko, *das Auge*
okušati, *verkosten*
Olga, *Olga*
omara, *der Schrank, der Kasten*
on, *er*
ona, *sie*
onadva, *sie (zwei)*
oni, *sie*
oni, ona, ono, *jener, jene, jenes*
ono, *es*
opominjati, *mahnen, ermahnen*
orati, orjem, *ackern, pflügen*
oseba, *die Person*
oseben, *persönlich*
osem, *acht*
osemdeset, *achtzig*
osemnajst, *achtzehn*
oster, *scharf*
otrok, *das Kind*
ovoj, *der Umschlag*
ozek, *schmal*
oživeti, *oživim, lebendig werden,*
wieder aufleben
oživljati, *lebendig machen,*
beleben

P

Pa, *aber, und*
pač, *doch, wohl*
palec, *der Daumen*

pamet, *das Gedächtnis*; na
pamet, *auswendig*
papir, *das Papier*
pasti, padem, *fallen, stürzen,*
– sinken
pasti, pasem, *Vieh hüten,*
weiden
pastir, *der Hirt*
paša, *der Weideplatz*; dobra
pašica, *gute Nahrung*
Pavla, *Paula*
pazen, *aufmerksam, achtsam*
paziti, *achtgeben, aufmerksam*
sein, aufpassen
pazljiv, *aufmerksam, behutsam*
peč, *der Ofen*
peči, pečem, *backen, braten*
pečina, *der Fels*
pek, *der Bäcker*
peresnica, *die Federbüchse*
peresnik, *das Federmesser*
pero, *die Feder*
pesem, *das Lied, das Gedicht*
pesemca, *das Liedchen, das*
Gedichtchen
pet, *fünf*
petdeset, *fünfzig*
petek, *der Freitag*
peti, pojem, *singen*
petnajst, *fünfzehn*
petrolej, *das Petroleum*
pičica, *das Pünktchen*
pijača, *das Getränk*; opojna
pijača, *berauschendes*
Getränk
pika, *der Punkt*
pisalen, *Schreib-*; pisalna pri-
prava, *das Schreibgerät*
pisan, *bunt, buntfärbig*
pisanka, *das Schreibheft*
pisar, *der Schreiber*

pisati, pišem, *schreiben*; kako
se pišeš? *wie heißt du mit*
dem Schreibnamen oder Zu-
namen?
pisava, *die Schrift*
piška, *eine junge Henne*
piti, pijem, *trinken*
pivnik, *das Fließpapier*
plamen, *die Flamme*
planina, *die Alpe, die Alm*
platnica, *der Buchdeckel*
platno, *die Leinwand*
plavati, *schwimmen*
plesti, pletem, *flechten, stricken*
pletli, plevem, *jäten*
po, *zu, je, in*; po zgledu, *nach*
dem Beispiel
počesati se, počešem se, *sich*
die Haare kämmen
početi, počnem, *beginnen*
počiti, počijem, *ausruhen*
počivati, *rasten, ausruhen*
počrkavati, *bekritzeln*
pod, *der Fußboden*
pod, *unter*
podnevi, *bei Tage*
podoba, *das Bild*
podoben, *ähnlich*
podstrešje, *der Dachboden*
pogosto, *häufig, oft*
poiskati, poiščem, *aufsuchen*
poidem, *ich werde gehen*
poklekniti, poklekнем, *nieder-*
knien
poklicati, pokličem, *rufen*
pokrivati, *bedecken*
pokrižati se, *das Zeihen des*
Kreuzes machen, sich be-
kreuzen
pokrovka, *der Deckel eines*
Gefäßes

pol, <i>die Hälfte, halb</i>	potnik, <i>der Reisende, der Wanderer</i>
poldan, <i>der Mittag</i>	potožiti, <i>klagend vorbringen, klagen</i>
poleg, <i>daneben, dabei</i>	potrebovati, potrebujem, <i>nötig haben, bedürfen, brauchen</i>
poležati, poležim, <i>ein wenig liegen, noch ein wenig liegen bleiben</i>	potrpežljiv, <i>geduldig, duldsam</i>
polje, <i>das Feld</i>	pouk, <i>der Unterricht</i>
polovica, <i>die Hälfte</i>	povedati, povem, <i>sagen, erzählen</i>
pomekniti se, pomaknem se, <i>rücken; naprej se pomekniti, vorwärts rücken</i>	površen, <i>oberflächlich, flüchtig</i>
ponedeljek, <i>der Montag</i>	povsod, <i>überall</i>
ponoči, <i>bei Nacht</i>	pozabiti, <i>vergessen</i>
popenjati se, <i>klimmen, zu erklimmen suchen</i>	pozdraviti, <i>grüßen, begrüßen</i>
popoldan, <i>der Nachmittag</i>	pozdravljati, <i>grüßen</i>
popotnik, <i>der Reisende, der Wanderer</i>	pozvoniti, <i>mit der Glocke ein Zeichen geben</i>
porabiti, <i>anwenden, benützen</i>	požir, <i>der Schluck</i>
porcelan, <i>das Porzellan</i>	prag, <i>die Schwelle</i>
porcelanast, <i>Porzellan-, porzellanen</i>	prati, <i>perem, waschen</i>
poreden, <i>mutwillig, boshaft</i>	prav, <i>recht; prav tako, ebenso; prava slava, die echte Ehre, der echte Ruhm</i>
poslopje, <i>das Gebäude</i>	praviti, <i>sagen, erzählen</i>
poslušati, <i>anhören</i>	prebivati, <i>sich aufhalten, wohnen</i>
poslušen, <i>gehorsam</i>	pred, <i>vor</i>
posoda, <i>das Gefäß</i>	predober, <i>allzu gut, sehr gut</i>
pospraviti, <i>aufräumen</i>	pregovor, <i>das Sprichwort</i>
postajati, <i>im Entstehen begriffen sein, werden</i>	prejšnji, <i>der frühere, vorhergehende</i>
postaviti, <i>stellen, hinstellen</i>	premajhen, <i>zu klein</i>
postelja, <i>das Bett</i>	premožen, <i>vermögend, reich</i>
postiti se, <i>fasten</i>	preskakovati, preskakujem, <i>überspringen; preskakovaje, überspringend</i>
poševen, <i>schräg, schief</i>	presrčen, <i>überaus herzlich</i>
pošten, <i>ehrsam, rechtschaffen; pošten mož, ein Ehrenmann</i>	prestati, <i>prestanem, aufhören</i>
pot, <i>der Weg</i>	prestopen, <i>Schalt-; prestopno leto, das Schaltjahr</i>
potem, <i>darauf, hernach, sodann, ferner</i>	pretekli čas, <i>die Vergangenheit</i>
potica, <i>der Rollkuchen</i>	

preživiti, preživim, *erhalten, ernähren*
 pri, *bei*
 približati se, *nahe kommen, sich nähern*
 priden, *brav, fleißig*
 pridnost, *der Fleiß*
 prihodnji čas, *die Zukunft*
 prihodnost, *die Zukunft*
 prihraniti, *aufsparen*
 prijazen, *freundlich*
 primer, *das Beispiel; n. pr., z. B.*
 prinesiti, prinesem, *bringen*
 pripovedovati, pripovedujem, *erzählen*
 priprava, *die Vorrichtung, das Gerät*
 pristaviti, *hinzustellen, beifügen*
 prodajati, *verkaufen*
 prosinec, *Jänner*
 prositi, *bitten*
 prosto, *frei*
 prostoren, *geräumig*
 prozoren, *durchsichtig*
 prsi, *die Brust*
 prst, *der Finger*
 prstanec, *der Ringfinger*
 prvi, *der erste*
 ptič, *der Vogel*
 ptiček, *das Vöglein*
 pustiti, *lassen*
 puška, *die Flinte, das Schießgewehr*

R

Rabiti, *gebrauchen, benützen*
 računalo, *die Rechenmaschine*
 računati, *rechnen*
 računica, *das Rechenbuch*
 rad, *gern* —
 Radivoj, *slov. Vorname*

raj, *das Paradies*
 Rajko, *Raimund*
 rama, *die Schulter*
 rasti, rastem, *wachsen*
 raven, *eben, gerade*
 ravnilo, *das Lineal*
 razen, *außer, mit Ausnahme*
 razlagati, *auslegen, erklären*
 razlivati, *ausgießen, ausschütten; blagoslov se naj razliva, der Segen soll sich ausgießen*
 razpelo, *das Kreuz, das Crucifix*
 raztrgati, *zerreißen*
 rdeč, *rot*
 reč, *die Sache, das Ding; šolska reč, die Schulsache*
 reči, rečem, *sagen*
 rediti, *nähren*
 repa, *die Rübe*
 reven, *arm, elend*
 rimski, *römisch; rimske številke, römische Ziffern*
 risanje, *das Zeichnen*
 risanka, *das Zeichenheft*
 risati, rišem, *zeichnen*
 rjav, *braun*
 robec, *das Tüchel; žepni robec, das Sacktüchel*
 ročka, *der Henkelkrug, die Kanne*
 roka, *die Hand*
 rosa, *der Tau*
 rožnik, *Jun*
 ruta, *das Tuch, das Kopftuch*

S

S, *mit*
 sadje, *das Obst*
 saj, *ja, doch; saj se kuha, es kocht ja*

šam, *allein, selbst, selber*
 samo, *allein, nur, lediglich,*
ausschließlich
 samostalnik, *das Hauptwort*
 sanjati, *träumen*
 sedanji čas, *die Gegenwart*
 sedem, *sieben*
 sedemdeset, *siebzug*
 sedemnajst, *siebzehn*
 sedeti, *sitzen*
 sejati, *säen*
 sekati, *hacken, hauen*
 sekunda, *die Sekunde*
 selo, *die Ansiedelei, der Weiter*
 sem, *ich bin*
 sem, *her, hieher*
 sen, *der Schlaf, der Traum*
 sence, *die Schläfe*
 sestavek, *der Aufsatz*
 sestavljen, *zusammengesetzt*
 sestra, *die Schwester*
 shraniti, *aufbewahren*
 Simon, *Simon*
 sin, *der Sohn*
 siromak, *ein armer Mensch,*
der Arme
 siv, *grau*
 skakati, *skačem, springen,*
hüpfen
 skleda, *die Schüssel*
 skodelica, *die Schale*
 skrb, *die Sorge*
 skrben, *sorgfältig, besorgt*
 skrbeti, *skrbim, sorgen, besorgt*
sein
 skrhan, *schartig; skrhan nož,*
ein schartiges Messer
 skrinja, *die Truhe, der Schrein*
 skrivati se, *sich verstecken, sich*
verbergen
 sladek, *süß; slajši, süßer*

sladkor, *der Zucker*
 slama, *das Stroh*
 slamnat, *aus Stroh*
 slamnik, *der Strohhut*
 slan, *salzig*
 slava, *der Ruhm*
 slaven, *berühmt, ruhmvoll,*
glorreich
 slično, *ähnlich*
 slikar, *der Maler*
 slikati, *abbilden, malen*
 slišati, *slišim, hören*
 slovenski, *slovenisch*
 sluh, *das Gehör, der Gehörsinn*
 slušati, *hören, Folge leisten,*
folgen, befolgen
 smejati se, *smejem se, lachen*
 smeti, *smem, dürfen*
 smo, *wir sind*
 smreka, *die Fichte*
 snažen, *sauber, rein*
 so, *sie sind*
 soba, *das Zimmer; sobna*
oprava, die Zimmerein-
richtung
 sobota, *der Samstag*
 soditi, *urteilen, richten*
 sodnik, *der Richter*
 sol, *das Salz*
 solata, *der Salat*
 solnce, *die Sonne*
 sosed, *der Nachbar*
 součenc, *der Mitschüler*
 spanje, *das Schlafen, der Schlaf*
 spati, *spim, schlafen*
 spis, *der Aufsatz*
 spisati, *spišem, zusammen-*
schreiben, schriftlich aus-
arbeiten
 spisovnica, *das Aufsatzheft*
 spodaj, *unterhalb*

spodnji, *der untere, Unter-;*
 spodnja obleka, *das Unterkleid*
 spravljati, *aufbewahren*
 spredaj, *vorne*
 sprednji, *der vordere*
 spregati, *abwandeln, konjugieren*
 spremiti, *begleiten*
 srajca, *das Hemd*
 sramovati se, sramujem se, *sich schämen*
 srce, *das Herz*
 srebrn, *aus Silber, silbern*
 srebro, *das Silber*
 sreča, *das Glück*
 sreda, *der Mittwoch*
 sredi, *mitten in*
 sredinec, *der Mittelfinger*
 srpan, mali srpan, *Juli; veliki srpan, August*
 Stanko, *Stanislaus*
 stánovanje, *die Wohnung*
 star, *alt; stari starši, die Großeltern*
 starost, *das Alter*
 starši, *die Eltern*
 stati, stojim, *stehen*
 stavek, *der Satz*
 ste, *ihr seid*
 stegno, *der Oberschenkel*
 steklen, *gläsern, Glas-*
 steklenica, *die Glasflasche*
 steklo, *das Glas*
 stena, *die Wand*
 stenski, *Wand-; stenska ura, die Wanduhr*
 sto, *hundert*
 stojalce, *ein kleines Gestell*
 stojalo, *das Gestell*
 stol, *der Stuhl, der Sessel*

stolpen, *Turn-; stolpna ura, die Turmuhr*
 stopalo, *die Fußsohle*
 stopnica, *die Stufe, die Staffel;*
 stopnice, *die Stiege, die Treppe*
 stran, *die Seite*
 streha, *das Dach*
 streljati, *schießen*
 strgalka, *das Radiergummi*
 strop, *die Zimmerdecke*
 stvar, *das Geschöpf, das Ding*
 suh, *trocken*
 suknja, *der Männerrock*
 sušec, *März*
 svečan, *Februar*
 svet, *die Welt*
 svet, *heilig*
 svetel, *glänzend, licht, hell*
 svinčnik, *der Bleistift*
 svojilen, svojilni zaimek, *das besitzanzeigende Fürwort*

S

Se, *noch*
 šepetati, *flüstern*
 šest, *sechs*
 šestdeset, *sechzig*
 šesinajst, *sechzehn*
 širok, *breit*
 šivati, *nähen*
 škaf, *das Schaff*
 škoditi, *schaden*
 šola, *die Schule*
 šolarček, *ein kleiner Schüler*
 šolski, *Schul-; šolska soba, das Schulzimmer; šolska oprava, das Schulgerät; šolska reč, die Schulsache; šolsko leto, das Schuljahr*
 štedilnik, *der Sparherd*

Štefan, *Stefan*
 šteti, štejem, zählen
 številka, die Nummer, die Ziffer
 številčnica, das Zifferblatt
 številnica, das Rechenheft
 število, die Zahl
 štiri, vier
 štirideset, vierzig
 štirinajst, vierzehn

T

Ta, dieser, diese; to, dieses
 tabla, die Tafel
 tablica, das Täfelchen, die
 Schiefertafel
 tako, so
 tam, dort
 tečen, nahrhaft
 teči, tečem, laufen, fließen;
 tekoč, laufend; fließend
 teden, die Woche
 tek, das Gedeihen; dober tek,
 guten Appetit! Gott segne!
 tekniiti, teknem, gedeihen
 telo, der Leib, der Körper
 telovaditi, turnen
 telovnik, die Weste
 temen, dunkel, finster
 temle, diesen da
 tenek, dünn
 ter, und
 Terezija, Theresia
 tesar, der Zimmermann
 tesati, tešem, zimmern
 težek, schwer
 ti, du
 tiho, still
 tip, der Tastsinn
 tipati, tasten
 tiskar, der Buchdrucker

tiskati; drucken
 tisoč, tausend
 tja, dorthin
 tla, der Boden
 toda, jedoch
 top, stumpf
 torej, also, daher
 torek, der Dienstag
 tožljivec, der Kläger
 traven, mali traven, April;
 veliki traven, Mai
 travnik, die Wiese
 trd, hart
 trdilno, bejahend
 treba je, es ist notwendig, man
 muß; ni treba, es ist nicht
 nötig
 trebuh, der Bauch
 trenutek, der Augenblick
 tretjina, das Drittel
 trgati, reißen, zerreißen,
 pflücken
 trgovec, der Kaufmann, der
 Handelsmann
 trgovina, der Handel,
 tri, drei; tri četrti, drei Viertel
 trideset, dreißig
 trinajst, dreizehn
 trpeti, trpim, leiden, dauern,
 währen
 trši, härter
 truma, die Schar
 trup, der Rumpf
 tu, hier, da
 tudi, auch
 tujec, der Fremde
 tukaj, hier, da
 tvoj, dein
 tvoriti, bilden
 tvornica, die Fabrik

U

Ubit, zerbrochen
 učen, gelehrt
 učenec, der Schüler
 učenka, die Schülerin
 učenje, das Lehren, das Unterrichten, das Lernen
 učitelj, der Lehrer
 učiteljica, die Lehrerin
 učiti, lehren, unterrichten
 učiti se, lernen
 učna knjiga, das Lehrbuch
 ud, das Glied; udje, die Gliedmaßen
 uganka, das Rätset
 uho, das Ohr
 umekniti se, umaknem se, Platz machen, weichen, ausweichen
 umazan, schmutzig
 umazati, umažem, schmutzig machen, beschmutzen
 umiti se, umijem se, sich waschen
 umoriti, tödten
 uporabljati, anwenden, verwenden
 ura, die Uhr, die Stunde
 uradovati, uradujem, das Amt ausüben, amtieren
 urar, der Uhrmacher
 Uršula, Ursula
 usmiljen, barmherzig
 usnje, das Leder
 uspeh, der Erfolg
 usta, der Mund
 utež, das Gewicht
 utrditi, fest machen, befestigen

V

V, in
 vaditi se, sich üben

vadnica, das Übungsbuch
 vaja, die Übung
 vanjo, in dieselbe
 varen, sicher, gefahrlos
 varstvo, der Schutz, die Obhut
 vaš, euer
 včasih, zuweilen
 vdrugo, ein zweites Mal
 več, mehr
 večer, ewig
 večer, der Abend
 večerjati, zu Abend essen, nachtmahlen
 vedeti, vem, wissen
 vedno, immer, immerfort, fortwährend
 velelnik, die Befehlform
 veleči, velim, befehlen
 velečati, befehlen
 velik, groß
 veliko, viel
 ven, hinaus
 vendar, dennoch, doch
 vera, der Glaube,
 verižica, das Kettchen
 ves, ganz
 vesel, froh, fröhlich, lustig
 veseliti se, sich freuen
 veselje, die Freude
 vesti, se, vedem se, sich aufführen, sich betragen
 vesti, vezem, stecken
 vezati, vezem, binden; knjige vezati, Bücher einbinden
 veža, der Hausflur, das Vorhaus
 vi, ihr
 vid, der Gesichtssinn
 Vid, Veit
 videti, vidim, sehen
 vidva, ihr zwei

vijolica, *das Veilchen*
 vilice, *die Gabel*
 vince, *der Wein*
 vino, *der Wein*
 vinotok, *Oktober*
 vir, *die Quelle*
 viseti, visim, *hangen*
 visok, *hoch*
 višava, *die Höhe, die Anhöhe*
 vladarstvo, *die Regierung, die Herrschaft*
 Vladko, *Wladimir*
 vljuden, *höflich, artig*
 voda, *das Wasser*
 vogel, *die Ecke*
 voglat, *eckig*
 voh, *der Geruchssinn*
 vohati, *riechen*
 vojak, *der Soldat*
 volja, *der Wille*
 votel, *holl*
 voziti, *fahren*
 vprašanje, *die Frage*
 vprašati, *fragen*
 vrana, *die Krähe*
 vrata, *die Tür, das Tor*
 vreden, *würdig, wert*
 vrh, *der Gipfel*
 vrhnji, *der obere; vrhnja obleka, das Oberkleid*
 vrhu tega, *obendrein, überdies*
 vrlo, *sehr; vrlo dobro, sehr gut*
 vrt, *der Garten*
 vrtnar, *der Gärtner*
 vsaj, *wenigstens*
 vsak, *jeder; vsak dan, täglich*
 vsakdo, *jederman*
 vse, *alles*
 vselej, *jedesmal, allemal, immer*
 vsi, *alle*
 vstajati, *aufstehen*

vstat¹, vstanem, *aufstehen, sich erheben*
 vzdigniti se, *sich erheben*
 vzeti, vzamem, *nehmen*
 vzhajati, *emporsteigen, aufgehen*

Z

Z, *mit*
 za, *für*
 začetek, *der Anfang, der Beginn*
 začeti, začnem, *anfangen, beginnen*
 zadaj, *hinten, rückwärts*
 zadnji, *der hintere, der letzte*
 zagrinjalo, *der Vorhang*
 zahajati, *untergehen*
 zaimek, *das Fürwort*
 zajokati, *zu weinen anfangen*
 za.trk, *das Frühstück*
 zajtrkovati, zajtrkujem, *frühstücken*
 zaman, *vergebens, unsonst*
 zamuditi, *versäumen*
 zapaziti, *bemerken, wahrnehmen*
 zapestje, *die Handwurzel*
 zapomniti se, *merken, dem Gedächtnisse einprägen*
 zarana, *früh morgens, frühzeitig*
 zardeti, zardim, *rot werden, erröten*
 zaspati, zaspim, *einschlafen*
 zastonj, *unentgeltlich, unsonst*
 zato, *deshalb, darum*
 zavreči, zavrem, *aufsieden*
 zaznamenovan, *bezeichnet*
 zdaj, *jetzt*
 zdaniti se, *Tag werden*
 zdrav, *gesund; zdravo! lebe*

wohl! zdrava Marija, das
Ace-Maria-Geläute
zdraviti, heilen, ärztlich be-
handeln
zdravje, die Gesundheit
zdravnik, der Arzt
Zdravko, slov. Vornahme
zdravstvujte! lebet wohl!
zelen, grün
zelenjad, das Gemüse
zelic, der Kopfkohl, das Kraut
zemlja, die Erde; zemlja mila,
du teures Land!
zelo, sehr
zglied, das Beispiel, das Muster
zgodaj, frühmorgens, früh
zgoraj, oberhalb, oben
zgornji, der obere
zidan, gemauert
zidar, der Maurer
zidati, bauen, mauern
zlat, aus Gold, golden
zlatiti, vergolden
zlato, das Gold
zlog, die Silbe
zmazati, zmažem, verschmieren
znan, bekannt
znati, znam, können
znotraj, innerhalb, inwendig
zraven, daneben, dabei
zunaj, außerhalb, draußen
zvezda, der Stern
zvezek, das Heft

zvon, die Glocke
zvonik, der Turm
zvoniti, läuten

Z

Zagati, sägen
žalostiti, betrüben
že, schon
žebelj, der Nagel
žejen, durstig
železen, aus Eisen, eisern
železo, das Eisen
žena, das Weib, die Frau
ženski, Frauen-, Weiber-, weib-
lich; ženska obleka, das
Frauenkleid; ženski spol, das
weibliche Geschlecht
žepen, Taschen-; žepna ura, die
Taschenuhr; žepni robec, das
Taschentuch-
žeti, ž njem, mit der Sichel ab-
schneiden, schneiden
živ, lebendig,
živeti, živim, leben
živina, das Vieh
Živko, slov. Vornahme
življenje, das Leben
žleb, die Rinne
žlica, der Löffel
žličnjak, der Löffelbehälter
župan, der Gemeindevorsteher,
der Bürgermeister

KAZALO.

	Stran
I. Govorne vaje	1
A. Štetje in računanje	2
B. Imenovanje oseb in reči	6
C. Kakšne so osebe in reči	7
Č. Čigave so reči	18
D. Kaj so osebe in reči	21
E. Kje so osebe in reči	22
F. Iz česa so reči	22
G. Kaj delajo osebe in reči	24
II. Berila	32
1. Z Bogom. (Gabr. Majcen, Nazorni nauk.)	32
2. Knjiga.	32
3. Uganka. (Krulec, Moja prva čitanka.)	32
4. Zvezek.	33
5. Snažni Janko.	33
6. Pičica na „1“. (L. Černež.)	33
7. Pridna Marica.	34
8. Kako pozdravljamo.	34
9. Ura.	34
10. Kaj pravi ura. (L. Černež.)	35
11. Čas.	35
12. Dnevi. (A. Funtek.)	36
13. Solnce in dnevni časi. (Krulec, Moja prva čitanka.)	36
14. Večer. (Eng. Gangl.)	37
15. Delo. (Po H. Weberju.)	37
16. Pregovori in reki.	38
17. Človeško telo.	39
18. Prsli (Wider, Moje prvo berilo, in Krulec, Moja prva čitanka.)	39
19. Čuli. (Krulec, Moja prva čitanka.)	39
20. Hvala za čule. (Krulec, Moja prva čitanka.)	40
21. Obleka.	40
22. Rek.	41
23. Jed in pijača.	41
24. Ob loncu. (Gradiški.)	41
25. Najboljše vince za otroke. (Slomšek-Funtek.)	42
26. Voščila pri jedi.	42
27. Lepa naša domovina. (A. Mihanović in Silvin Sardenko.)	43
III. Slovensko-nemški slovarček.	45

TISKARNA „SAVA“ KRANJ